

ZÁKON České národní rady o správě daní a poplatků

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1 Rozsah působnosti

(1) Tento zákon upravuje správu daní, poplatků, odvodů, záloh na tyto příjmy a odvodů za porušení rozpočtové kázně¹⁾ (dále jen "daně"), které jsou příjmem

- a) státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo rezervních fondů organizačních složek státu (dále jen "státní rozpočet"),
- b) rozpočtů územních samosprávných celků (dále jen "územní rozpočet"), nebo
- c) státních fondů nebo Národního fondu (dále jen "fond")

(2) Správou daně se rozumí právo činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností, zejména právo vyhledávat daňové subjekty, daně vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat nebo kontrolovat podle tohoto zákona jejich splnění ve stanovené výši a době. Správce daně má způsobilost být účastníkem občanského soudního řízení ve věcech správy daní a v tomto rozsahu má i procesní způsobilost.²⁾

(3) Podle tohoto zákona postupují územní finanční orgány³⁾ a další správní i jiné státní orgány České republiky, jakož i orgány územních samosprávných celků věcně příslušné podle zvláštních zákonů ke správě daní (dále jen "správce daně"), daňové subjekty, jakož i třetí osoby stanovené v tomto zákoně.

(4) Je-li rozhodnutím vydaným orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku nebo jiným orgánem, právnickou nebo fyzickou osobou, pokud vykonávají zákonem nebo na základě zákona svěřenou působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán"), soudem nebo jiným státním orgánem podle tohoto nebo jiného zákona,^{3b)} uložena platební povinnost do státního rozpočtu, územních rozpočtů nebo fondů, nebo vznikla-li povinnost tohoto plnění přímo ze zákona bez vydání rozhodnutí (dále jen "platební povinnost"), postupuje se při jejím placení, které zahrnuje evidování a vybrání, popřípadě vymáhání, podle části šesté tohoto zákona jako při placení daní, s výjimkou ustanovení § 63, § 67 až 69, § 71 a 72, a s tím, že ustanovení ostatních částí tohoto zákona se použijí, pokud jsou k uplatnění části šesté nezbytná; to platí za podmínky, že zákon, podle kterého byla platební povinnost uložena, nestanoví jinak. Správní orgán, soud nebo jiný státní orgán, věcně příslušný ke správě placení platební povinnosti, je považován za správce daně.

§ 2 Základní zásady daňového řízení

(1) Při správě daně jednají správci daně v řízení o daních (dále jen "daňové řízení") v souladu se zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy, chrání zájmy státu a dbají přitom na zachování práv a právem chráněných zájmů daňových subjektů a ostatních osob zúčastněných na daňovém řízení.

(2) Správci daně postupují v daňovém řízení v úzké součinnosti s daňovými subjekty a při vyžadování plnění jejich povinností v daňovém řízení volí jen takové prostředky, které daňové subjekty nejméně zatěžují a umožňují přitom ještě dosáhnout cíle řízení, tj. stanovení a vybrání daně tak, aby nebyly zkráceny daňové příjmy.

(3) Při rozhodování hodnotí správce daně důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co v daňovém řízení vyšlo najevo.

(4) Daňové řízení je vždy neveřejné.

(5) Jakékoliv osoby, s výjimkou daňových subjektů v daňovém řízení o jejich daňové povinnosti, které byly jakkoliv zúčastněny na daňovém řízení, jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všem, co se v řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděly; tato povinnost však nezprošťuje správce daně povinnosti poskytnout údaje osobě, která prokáže, že je oprávněna tyto údaje získat podle zvláštního právního předpisu^{3a)}. Této povinnosti mohou být zproštěny jen za podmínek stanovených tímto zákonem.

(6) Daňové řízení je povinen správce daně i z vlastního podnětu zahájit vždy, jakmile jsou splněny zákonné podmínky pro vznik či existenci daňové pohledávky, a to i v případech, kdy daňový subjekt nesplnil v tom směru buď vůbec, nebo řádně své povinnosti.

(7) Při uplatňování daňových zákonů v daňovém řízení se bere v úvahu vždy skutečný obsah právního úkonu nebo jiné skutečnosti rozhodné pro stanovení či vybrání daně, pokud je zastřený stavem formálně právním a liší se od něho.

(8) Všechny daňové subjekty mají v daňovém řízení před správcem daně stejná procesní práva a povinnosti.

(9) Právem i povinností všech daňových subjektů je úzce spolupracovat se správcem daně při správném stanovení a vybrání daně. Přitom jsou povinny dodržovat zákony i ostatní obecně závazné právní předpisy.

§ 3 Úřední jazyk

(1) Před správcem daně se jedná v jazyce českém nebo slovenském. Veškerá písemná podání se předkládají v češtině nebo slovenštině a listinné důkazy musí být opatřeny úředním překladem do jednoho z těchto jazyků. Správce daně může v odůvodněných případech upustit od toho, aby listinné důkazy byly opatřeny úředními překlady. Správce daně může při ústním jednání připustit tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, pokud si jej na své náklady obstará daňový subjekt.

(2) Občané České republiky příslušející k národnostním a etnickým menšinám mohou jednat před správcem daně ve svém jazyce, musí si však obstarat tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků. Náklady na tohoto tlumočníka nese správce daně.

§ 4 Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost správce daně, není-li stanoveno jinak v tomto nebo ve zvláštním zákoně, se řídí u právnické osoby místem jejího sídla v České republice a u fyzické osoby bydlištěm v České republice, jinak místem, kde se převážně zdržuje, tj. v němž pobývá nejvíce dnů v roce. Pro účely tohoto zákona se rozumí bydlištěm fyzické osoby místo trvalého pobytu.

(2) Místně příslušným správcem daně částek za porušení rozpočtové kázně je finanční úřad podle odstavce 1. U odvodů příspěvkových organizací postupuje pouze takto určený správce daně, a to jen v případech ukládání odvodů za porušení rozpočtové kázně.

(3) Nelze-li určit místní příslušnost podle odstavce 1, řídí se místem, kde má stálou provozovnu⁴⁾ nebo místem, v němž daňový subjekt vykonává na území České republiky hlavní část své činnosti, jejíž výsledky jsou předmětem zdanění, popřípadě místem, v němž se nachází na území České republiky převážná část jeho nemovitého majetku.

(4) Nelze-li určit místní příslušnost podle odstavce 1 až 3, je příslušným správcem daně finanční úřad pro Prahu 1, jde-li o obor daní, k jejichž správě jsou příslušné územní finanční orgány.

(5) Vzniká-li podle daňových předpisů daňová povinnost okamžikem přechodu státní hranice, řídí se místní příslušnost místem přechodu státní hranice.

(6) U poplatků je místně příslušný ten správce daně, který je oprávněn podle zvláštních předpisů k provedení poplatného úkonu.

(7) U daní, kde předmětem zdanění je nemovitost, je místně příslušným správcem daně finanční úřad, v obvodu jehož územní působnosti se nemovitost nachází. Tento správce daně je pak povinen sdělit výsledky vyměření a případně další potřebné údaje tomu správci daně, u kterého je dána místní příslušnost podle předchozích ustanovení.

(8) Je-li předmětem zdanění převod, přechod či nabytí majetku, je místně příslušným správcem daně finanční úřad, v obvodu jehož územní působnosti

- a) měl zůstavitel bydliště nebo se převážnou dobu zdržoval,
- b) se nachází nemovitost, a to i v případě, nabývá-li se současně též movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch,
- c) má bydliště nebo sídlo nabyvatel movitého majetku nebo jiného majetkového prospěchu,
- d) má bydliště nebo sídlo dárce movitého majetku nebo jiného majetkového prospěchu, jde-li o dar do ciziny.

(9) Má-li plátce daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků organizační jednotku, kde dochází k vybírání nebo srážení daně nebo záloh na ní a kde jsou k tomu uloženy potřebné doklady, je tato organizační jednotka plátcovou pokladnou. Místně příslušným správcem daně plátcovy pokladny je finanční úřad v místě plátcovy pokladny. Plátcová pokladna má stejná oprávnění a povinnosti jako plátce daně. Majetková odpovědnost plátce za jeho pokladny tím zůstává nedotčena.

(10) U srážkové daně vybírané zvláštní sazbou daně⁵⁾ bankami, pobočkami zahraničních bank (dále jen "banky"), spořitelními a úvěrními družstvy a pojišťovnami je místně příslušným správcem daně finanční úřad v sídle banky, spořitelního a úvěrního družstva, pojišťovny nebo jejich pobočky či organizační jednotky, kde dochází k vybírání nebo srážení zvláštní sazbou daně, pokud jsou zde k dispozici veškeré doklady nutné pro provedení řádné srážky a její kontroly. Tyto pobočky či organizační jednotky jsou plátcovou pokladnou podle odstavce 9.

(11) Je-li místně příslušných několik správců daně, řízení provede ten z nich, který je zahájil jako první, pokud se příslušní správci nedohodnou jinak. Spory o místní příslušnost mezi správci daně rozhoduje orgán jim nejbližše nadřízený a v nejvyšším stupni pak ministerstvo financí České republiky (dále jen "ministerstvo").

(12) Dojde-li u daňového subjektu ke změně místní příslušnosti, dosud příslušný správce daně vykoná jen neodkladné úkony a postoupí spisový materiál daňového subjektu za dobu, za kterou dosud nezaniklo právo daň vyměřit nebo dodatečně stanovit, tomu správci daně, na kterého přešla nově místní příslušnost. Za stejné období připojí ke spisovému materiálu i výpis z osobního účtu daňového subjektu. K tomuto výpisu doklady nepřipojuje. Je-li vedena proti daňovému subjektu daňová exekuce, sdělí dosavadní správce daně osobám, u nichž je vedena (poddlužník, plátce apod.), změnu místní příslušnosti a oznámí jim současně nové číslo účtu u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva, kam budou zabavené prostředky nadále poukazovány.

(13) Každý správce daně je v obvodu své územní působnosti příslušný k provedení místního šetření podle § 15, a to i bez delegace.

(14) Nelze-li místně příslušného správce daně určit podle tohoto nebo zvláštního zákona, stanoví jej ministerstvo. Ministerstvo může rovněž z důležitých důvodů, zejména z důvodu hospodárnosti nebo rychlosti řízení stanovit místní příslušnost jinak.

(15) Pokud ukládá platební povinnost podle § 1 odst. 4 orgán nepověřený současně jejím vybráním, je ke správě jejího placení místně příslušný správce daně v sídle orgánu, který platební povinnost uložil.

§ 5 Dožádání a delegace

(1) Místně příslušný správce daně může požádat o provedení jednotlivých úkonů v daňovém řízení kteréhokoliv jiného věcně příslušného správce daně, téhož nebo nižšího stupně, může-li tento správce daně požadovaný úkon provést snáze, hospodárněji nebo rychleji. Dožádaný správce daně je povinen žádosti vyhovět nebo sdělit důvody, pro které dožádání vyhovět nemůže.

(2) Spory o opodstatněnost dožádání rozhoduje orgán nadřízený orgánu dožádanému a v nejvyšším stupni ministerstvo.

(3) Na návrh daňového subjektu nebo z podnětu správce daně, může správce daně vyššího stupně nadřízený oběma správčům daně delegovat místní příslušnost ke správě daně na jiného, pokud shledá důvody takového návrhu opodstatněnými. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

§ 6 Daňové subjekty

(1) Daňovým subjektem se rozumí poplatník, plátcé daně a právní nástupce fyzické či právnické osoby, která je jako daňový subjekt vymezena zákonem.

(2) Poplatníkem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani.

(3) Plátcem daně se rozumí osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům.

§ 7 Osoby zúčastněné na řízení

(1) Daňového řízení vedeného správcem daně se zúčastňují, kromě pověřených pracovníků správce daně, daňové subjekty a třetí osoby. Všechny osoby zúčastněné na řízení jsou povinny na požádání prokázat svoji totožnost.

(2) Třetími osobami se rozumějí

- a) svědci a osoby přezvědné,
- b) osoby, které mají listiny a jiné věci potřebné v daňovém řízení,
- c) znalci, auditoři a tlumočníci,
- d) ručitelé, poddlužníci a plátcé působící v rámci zajišťovacího a vymáhacího řízení,
- e) státní orgány a orgány obcí,
- f) případně další osoby, které mají povinnost součinnosti v daňovém řízení v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem.

§ 8 Svědci a osoby přezvědné

(1) Každý je povinen vypovídat jako svědek nebo osoba přezvědná o důležitých okolnostech v daňovém řízení týkajících se jiných osob, pokud jsou mu známy; musí vypovídat pravdivě a nic nesmí zamlčet. Správce daně může svědkovi nebo osobě přezvědné uložit, aby se dostavil osobně k podání výpovědi.

(2) Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým. Osobou blízkou se pro účely tohoto zákona rozumí manžel, partner^{5a)}, druh, příbuzný v řadě přímé a jeho manžel nebo partner, sourozenec a jeho manžel nebo partner, osvojitel a jeho manžel nebo partner, osvojenec a jeho potomci, manžel nebo partner osvojenec a manželé nebo partneri jeho potomků.

(3) Jako svědek nebo osoba přezvědná nesmí být vyslechnut ten, kdo by porušil státní tajemství,⁶⁾ nebo zákonem uloženou nebo zákonem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má.

(4) Správce daně je povinen před výslechem poučit svědka nebo osobu přezvědnou o možnosti odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.

(5) Jako osoba přezvědná může být k výpovědi vyzván každý, kdo má znalosti o povšechných poměrech určitého daňového subjektu nebo celé skupiny daňových subjektů nebo oboru činnosti či majetkového vlastnictví, které jsou předmětem zdanění.

§ 9 Způsobilost k jednání

(1) Každý může před správcem daně samostatně jednat v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práva a brát na sebe povinnosti.

(2) Za právnickou osobu jedná statutární orgán nebo ten, kdo prokáže, že je oprávněn za ni jednat.

§ 9a

Osoby ustanovené podle zákona^{6a}, které v rozsahu svých zmocnění plní povinnosti při správě daní stanovené daňovým subjektům, zejména správce dědictví a insolvenční správce, mají obdobná práva a povinnosti jako daňový subjekt.

§ 10 Zastupování

(1) Za fyzické osoby, které nemohou před správcem daně jednat samostatně pro nezpůsobilost nebo omezenou způsobilost k právním úkonům, jednájí jejich zákonní zástupci.⁷⁾ Pokud nebyl opatrovník soudem ustanoven, stanoví zástupce pro daňové řízení správce daně.

(2) Správce může ustanovit zástupce také tomu, jehož pobyt není znám nebo jemuž se nepodařilo doručit písemnost na známou adresu a který nezmocnil žádného zástupce, jakož i tomu, kdo byl stížen duševní nebo jinou poruchou, pro kterou nemůže v řízení jednat, nebo kdo není schopen srozumitelně se vyjadřovat. Správce daně ustanoví zástupce také právnické osobě, pokud vzniknou pochybnosti o tom, kdo je oprávněn jednat jejím jménem. Proti rozhodnutí o ustanovení zástupce se lze odvolat.

(3) Daňový subjekt, jeho zákonný zástupce nebo ustanovený zástupce se může dát zastupovat zástupcem, jehož si zvolí. V téže věci může mít současně jen jednoho zástupce. Zástupce jedná v rozsahu plné moci udělené písemně nebo ústně do protokolu. Není-li rozsah zmocnění vymezen nebo není-li vymezen přesně, je tato plná moc pro daňové řízení neomezená.

(4) Zastupování daňového subjektu zástupcem nevylučuje, aby správce daně jednal v nutných případech s daňovým subjektem přímo nebo aby ho vyzval k vykonání některých úkonů. Daňový subjekt je povinen výzvě správce daně vyhovět. Správce daně musí o tomto jednání zástupce daňového subjektu současně vyrozumět.

(5) Pokud v téže věci jedná daňový subjekt i zástupce jím zmocněný a jejich jednání si odporuje, respektuje správce daně jednání daňového subjektu. Správce daně musí o tomto jednání zástupce daňového subjektu vyrozumět.

(6) Učinilo-li několik daňových subjektů společně podání nebo vystupují-li společně ve stejné věci, případně jsou spoluvlastníky věci, která je předmětem zdanění, jsou povinni si zvolit společného zástupce pro účely daňového řízení. Pokud tak neučiní ani na výzvu, určí společného zástupce správce daně sám a vyrozumí o tom všechny příslušné daňové subjekty.

§ 11 Vyloučení ze zastupování

(1) Správce daně je oprávněn k daňovému řízení nepřipustit nebo z daňového řízení vyloučit též zástupce, pokud by došlo ke střetu se zájmy zastupovaného nebo ke střetu zájmů daňových subjektů v daňových věcech zastupovaných týměž zástupcem.

(2) Je-li zástupcem daňový poradce nebo právnická osoba, která oprávněně vykonává daňové poradenství nebo advokát (dále jen "daňový poradce"),^{7a)} nemůže ho správce daně vyloučit z podání daňového přiznání nebo hlášení a podání řádných a mimořádných opravných prostředků proti rozhodnutí správce daně, i když by jinak byly splněny podmínky pro vyloučení podle odstavce 1.

(3) Není-li zástupcem daňový poradce a nejde-li o společného zástupce, může zástupce zastupovat současně u jednoho správce daně pouze jeden daňový subjekt, nejde-li o osoby blízké nebo osoby, které vykonávají činnosti nezbytné pro plnění daňových povinností u osob, nad nimiž vykonávají kontrolu^{7b)}.

§ 12 Protokol o ústním jednání

(1) O ústním jednání v daňovém řízení sepiše správce daně protokol, který je veřejnou listinou.⁸⁾

(2) Z protokolu musí být zejména patrné, kdo, kde a kdy daňové řízení prováděl, které osoby se zúčastnily, označení hlavního předmětu jednání, souvislé vylíčení jeho průběhu, označení dokladů a jiných listin odevzdaných při jednání nebo podstatný obsah listin předložených k nahlédnutí, udělená poučení, vyjádření poučených osob, jejich návrhy nebo námítky směřující proti obsahu protokolu, rozhodnutí o těchto návrzích nebo námítkách apod. Nahrazuje-li protokol podání, musí mít též jeho náležitosti.

(3) Součástí protokolu jsou i ujednání přijatá při ústním projednávání věci a rozhodnutí vyhlášená při jednání.

(4) Protokol podepisují po seznámení se s ním všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily, včetně pracovníků správce daně. Není-li protokol hlasitě diktován, je nutno jej před podepsáním hlasitě přečíst a zapsat v něm, že se tak stalo a dále uvést, co bylo před podpisem protokolu opraveno nebo jinak změněno. Přeškrtnutá místa musí zůstat čitelná. Po vyznačení všech návrhů, námitek, oprav či změn musí být protokol schválen a jednání skončeno.

Odepření podpisu, důvody tohoto odepření a námitky proti obsahu protokolu se v něm zaznamenají. Bezdůvodné odepření podpisu nemá vliv na důkazní moc protokolu. Na to je třeba osobu odepírající podpis upozornit. Vzdálila-li se osoba na jednání zúčastněná před podpisem protokolu, nutno tuto okolnost v protokolu zaznamenat s uvedením důvodu.

(5) Opis protokolu vydá správce daně daňovému subjektu, s nímž bylo ústně jednáno.

(6) Správce daně opraví v protokolu chyby v psaní a jiné zřejmé nesprávnosti. Rozhoduje též o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění. Proti tomuto rozhodnutí se nelze samostatně odvolat.

§ 13 Úřední záznam

Úřední záznam zachycuje skutečnosti mající vztah k daňovým spisům jinde neuvedené, např. různá ústní sdělení, oznámení, poznámky, obsah telefonických hovorů, odkazy na jiné spisové materiály, výpisy ze záznamů ať již vlastních nebo cizích a další skutečnosti k věci se vztahující a zjištěné správcem daně. Úřední záznam podepíše pracovník správce daně, který ho vyhotovil, s uvedením data. V úředním záznamu odkáže též na zdroj informace v záznamu uvedené. Pro další náležitosti úředního záznamu platí přiměřeně ustanovení týkající se protokolu.

§ 14 Lhůty

(1) Není-li lhůta pro některý úkon v daňovém řízení stanovena obecně závazným právním předpisem, určí přiměřenou lhůtu rozhodnutím správce daně. Zároveň upozorní na právní důsledky nedodržení této lhůty. Lhůtu kratší osmi dnů lze stanovit jen zcela výjimečně pro úkony jednoduché a zvláště naléhavé.

(2) Z důležitých důvodů mohou osoby zúčastněné na řízení před uplynutím stanovené lhůty požádat správce daně o její prodloužení k úkonům, jichž se lhůta týká.

(3) Na první žádost o prodloužení lhůty, pokud se nejedná o zákonnou lhůtu, povolí správce daně vždy prodloužení lhůty alespoň o dobu, která v den podání žádosti ještě zbývala ze lhůty, o jejíž prodloužení je žádáno. Správce daně však nemůže povolit delší prodloužení lhůty, než o jaké je žádáno.

(4) Nerozhodne-li správce daně o žádosti o prodloužení lhůty před uplynutím žádané lhůty, považuje se žádané prodloužení lhůty za povolené. Je-li zamítavé rozhodnutí o včas podané žádosti podle odstavce 2 doručeno po uplynutí stanovené lhůty, jejíž prodloužení je žádáno, končí běh žádané lhůty uplynutím tolika dnů po doručení zamítavého rozhodnutí, kolik dnů zbývalo v době podání žádosti do uplynutí stanovené lhůty.

(5) Prošla-li původní lhůta již před podáním žádosti a nešlo-li o lhůtu již prodlouženou podle předchozích ustanovení, může správce daně ze zvlášť závažných důvodů povolit navrácení v předešlý stav, to je obnovit běh lhůty a stanovit lhůtu novou. Žádost o navrácení v předešlý stav může být podána nejdéle do třiceti dnů ode dne, kdy u žadatele pominuly důvody zmeškání původní lhůty. Tuto novou lhůtu nelze ani prodloužit ani navrátit v předešlý stav.

(6) Do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty.

(7) Lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který se svým jménem nebo číselným označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta posledním dnem měsíce.

(8) Případně-li poslední den lhůty pro uplatnění právních úkonů vůči správci daně na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

(9) Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u správce daně nebo podána poštovní zásilka obsahující daňové podání, popřípadě doručena čitelná^{8a)} datová zpráva opatřená zaručeným elektronickým podpisem^{8b)} na adresu elektronické podatelny správce daně.

(10) Kromě případu uvedeného v odstavci 5 nelze prodloužit lhůtu nebo povolit navrácení v předešlý stav také u řádných a mimořádných opravných prostředků a u lhůt, se kterými je spojen zánik práva podle tohoto zákona nebo zvláštních předpisů.

(11) Lhůtu nelze prodloužit ani nelze povolit navrácení v předešlý stav, uplynul-li ode dne skončení původní lhůty jeden rok.

(12) V pochybnostech se považuje lhůta za zachovanou, pokud se neprokáže opak.

(13) Proti rozhodnutí o žádosti za prodloužení lhůty nebo za navrácení v předešlý stav není přípustný opravný prostředek. Podaná žádost nemá odkladný účinek, nestanoví-li tento zákon jinak.

(14) O povolování lhůt k zaplacení daně platí zvláštní úprava obsažená v § 60.

§ 15 Místní šetření

(1) Správce daně je oprávněn v souvislosti s daňovým řízením provádět místní šetření jak u subjektu daně, tak i u jiných osob. K provedení místního šetření je pracovník správce daně povinen se prokázat služebním průkazem pracovníka správce daně.

(2) Pracovník správce daně má v době přiměřené předmětu šetření, zejména v době provozu, právo na přístup do každé provozní budovy, místnosti a místa, včetně dopravních prostředků a přepravních obalů, k účetním písemnostem, záznamům a informacím na technických nosičích dat v rozsahu nezbytně nutném pro dosažení účelu podle tohoto zákona. Toto právo má též, jde-li o obydlí, které daňový subjekt užívá rovněž pro podnikání.

(3) Pracovník správce daně má právo provést nebo si vyžádat z účetních písemností, záznamů nebo jiných informací bezúplatně výpis nebo kopii, a to i na technických nosičích dat. V rozsahu nezbytném k prověření údajů na technických nosičích dat má pracovník správce daně právo na informace o používaných programech výpočetní techniky a je oprávněn využívat programové vybavení, ve kterém byly informace pořízeny.

(4) Jestliže daňový subjekt vykonává dani podrobenou činnost mimo své obvyklé pracoviště, na veřejném prostranství nebo místo výkonu této činnosti střídá, je povinen na výzvu pracovníka správce daně prokázat se občanským průkazem, případně jiným osobním dokladem, jímž může prokázat svou totožnost. Cizí státní příslušník se prokazuje povolením k trvalému pobytu nebo cestovním pasem.

(5) Daňový subjekt a třetí osoby jsou povinny poskytnout pracovníku správce daně všechny přiměřené prostředky a pomoc potřebnou k účinnému provedení místního šetření, zejména mu podat potřebná vysvětlení.

(6) Subjekt, u něhož je místní šetření prováděno, je povinen zapůjčit správci daně jím vyžádané doklady a jiné věci mimo svůj prostor. Při tomto postupu platí přiměřeně ustanovení § 16 odst. 7.

(7) Pracovník správce daně může zajistit též věci, u nichž jejich nezajištění by mohlo mít za následek nemožnost dodatečného průkazu skutečností potřebných v daňovém řízení. K tomuto opatření přistoupí zejména, chybí-li řádný průkaz o původu obchodního zboží nebo věci, o jeho či jejich množství, ceně, kvalitě nebo o řádném vypořádání finančních povinností v souvislosti s jeho či jejich dovozem nebo nákupem. V rozhodnutí, které je součástí protokolu, současně pracovník správce daně stanoví lhůtu pro odstranění pochyb ohledně zajištěných věcí. Věci, které nelze na místě spolehlivě zajistit, může na náklady jejich majitele nebo držitele nechat převést na místo, kde je to možné. Je-li to pro dokazování nezbytné nebo vhodné, může pracovník správce daně odebrat bezúplatně pro účely bližšího ohledání nebo expertizy vzorky zajišťovaných věcí. Takto odebrané vzorky budou po expertize či ohledání vráceny, připouští-li to jejich povaha. Při zajištění věcí se postupuje v ostatním přiměřeně podle § 38. Pokud věci zajištěné podle tohoto ustanovení nelze vrátit jejich vlastníkově nebo oprávněnému držiteli proto, že není znám nebo si věci nevyzvedl, a to ani na výzvu správce daně, nebo pokud jde o věci volně neobchodovatelné, může správce daně rozhodnout o jejich propadnutí státu. Není-li správci daně vlastník nebo oprávněný držitel zajištěných věcí znám, rozhodnutí o propadnutí věci musí být zveřejněno na úřední desce správce daně po dobu šedesáti dnů.

(8) O místním šetření sepíše pracovník správce daně podle povahy šetření protokol nebo úřední záznam. Došlo-li při místním šetření k zajištění věcí, předá pracovník správce daně opis protokolu osobě, u níž k zajištění došlo, i bez její žádosti.

§ 16 Daňová kontrola

(1) Daňovou kontrolou pracovník správce daně zjišťuje nebo prověřuje daňový základ nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné stanovení daně u daňového subjektu nebo na místě, kde je to vzhledem k účelu kontroly nejvhodnější. Daňová kontrola se provádí v rozsahu nezbytně nutném pro dosažení účelu podle tohoto zákona.

(2) Daňový subjekt, u něhož je prováděna daňová kontrola, má ve vztahu k pracovníku správce daně povinnost

- a) sám nebo jím určeným pracovníkem poskytovat informace o vlastní organizační struktuře, o pracovní náplni jednotlivých útvarů, o oběhu a uložení účetních a jiných dokladů,
- b) zajistit vhodné místo a podmínky k provádění daňové kontroly,
- c) předložit na požádání záznamy, jejichž vedení bylo správcem daně uloženo, účetní a jiné doklady a účetní písemnosti, které prokazují hospodářské a účetní operace, jež jsou pro správné stanovení daňové povinnosti rozhodné anebo o které pracovník správce daně požádá, a podat k nim ústně nebo písemně požadovaná vysvětlení, má-li pracovník správce daně pochybnost o jejich úplnosti, správnosti nebo pravdivosti. Pracovník správce daně má při provádění daňové kontroly oprávnění podle § 15 odst. 3,
- d) nezatajovat doklady, které má daňový subjekt k dispozici nebo o nichž je mu známo, kde se nacházejí,
- e) předložit důkazní prostředky prokazující jeho tvrzení v průběhu kontroly,
- f) umožnit vstup do každé provozní budovy, místnosti, místa i obydlí a dopravních prostředků, které daňový subjekt užívá buď též k podnikání, nebo souvisí s předmětem daně, dále do přepravních obalů a umožnit jednání s jakýmkoliv svým pracovníkem,
- g) zapůjčit potřebné doklady a jiné věci mimo prostor kontrolovaného subjektu.

(3) U fyzických osob, které neprovozují podnikatelskou činnost, se ustanovení odstavce 2 použije přiměřeně.

(4) Daňový subjekt, u něhož je prováděna daňová kontrola, má ve vztahu k pracovníku správce daně právo

- a) na předložení služebního průkazu pracovníkem správce daně,
- b) být přítomen jednání s jeho pracovníky,
- c) předkládat v průběhu daňové kontroly důkazní prostředky, případně navrhopvat předložení důkazních prostředků, které on sám nemá k dispozici,
- d) podávat námítky proti postupu pracovníka správce daně,

- e) klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a místním šetření,
- f) vyjádřit se před ukončením daňové kontroly k výsledku uvedenému ve zprávě, ke způsobu jeho zjištění, případně navrhnout jeho doplnění,
- g) nahlížet u správce daně kdykoliv v jeho obvyklou úřední dobu do převzatých dokladů.

(5) Právo uvedené v odstavci 4 písm. b) si daňový subjekt nemůže vyhradit, je-li při daňové kontrole přítomen statutární orgán nebo zástupce daňového subjektu.

(6) Námitky podle odstavce 4 písm. d) vyřizuje pracovník správce daně nejbližší nadřízený tomu, vůči němuž směřují. Tento nadřízený pracovník námitce vyhoví a zajistí nápravu nebo daňovému subjektu sdělí písemně důvody, pro které nelze námitce vyhovět. Proti tomuto rozhodnutí se nelze samostatně odvolat.

(7) Převzetí dokladů a jiných věcí podle odstavce 2 písm. g) potvrdí pracovník správce daně ve zprávě o kontrole nebo samostatně při převzetí. Tento postup se použije vždy, hrozí-li nebezpečí, že takto označené důkazní prostředky budou zničeny, pozměněny, zavlčeny nebo učiněny jinak nepotřebnými. Převzaté doklady a jiné věci vrátí správce daně kontrolovanému subjektu nejdéle do třiceti dnů. Ve zvlášť složitých případech, zejména je-li nutno zapůjčené doklady a jiné věci podrobit vnější expertize, může tuto lhůtu prodloužit orgán přímo nadřízený správci daně. Proti těmto rozhodnutím není přípustné samostatné odvolání.

(8) O výsledku zjištění sepíše pracovník správce daně zprávu o daňové kontrole. Po projednání této zprávy ji spolupodepisuje kontrolovaný daňový subjekt a pracovník správce daně. Bezdůvodné odepření podpisu kontrolovaným daňovým subjektem je pro platnost ve zprávě uvedených zjištění bezvýznamné a o tomto musí být ve zprávě kontrolovaný daňový subjekt výslovně poučen. Jedno vyhotovení kontrolní zprávy obdrží kontrolovaný daňový subjekt. Den podpisu zprávy je též dnem jejího doručení. Je-li výsledkem kontrolního zjištění skutečnost, odůvodňující dodatečné stanovení daně, může být součástí zprávy o daňové kontrole i dodatečný platební výměr. Při dodatečném stanovení daně správce daně přihlédně ke všem okolnostem, které byly při daňové kontrole zjištěny. Odmítne-li daňový subjekt zprávu převzít nebo se jejímu převzetí a projednání vyhýbá, odešle se mu v poštovní zásilce s doručenkou.

(9) Při provádění daňové kontroly v prostorách uvedených v odstavci 2 písm. f), v nichž advokát vykonává advokacii nebo v nichž se mohou nacházet listiny nebo jiné nosiče informací, které obsahují skutečnosti, na něž se podle zvláštního právního předpisu vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je pracovník správce daně, který daňovou kontrolu provádí, povinen si vyžádat součinnost České advokátní komory (dále jen "Komora"); pracovník správce daně je oprávněn seznámit se s obsahem takových listin nebo jiných nosičů informací pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory, kterého ustanoví předseda Komory z řad jejích zaměstnanců nebo z řad advokátů. Stanovisko zástupce Komory je pracovník správce daně povinen uvést ve zprávě o daňové kontrole podle odstavce 8.

(10) Odmítne-li zástupce Komory souhlas podle odstavce 9 udělit, musí být listiny nebo jiné nosiče informací za účasti pracovníka správce daně, advokáta a zástupce Komory zabezpečeny tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit tak, aby mohl být zmařen účel daňové kontroly; bezprostředně poté musí být příslušné listiny nebo jiné nosiče informací předány Komorě. Komora vrátí advokátovi tyto listiny nebo jiné nosiče informací bez odkladu poté, co marně uplyne lhůta k podání návrhu podle odstavce 11; byl-li tento návrh včas podán, Komora s nimi naloží v souladu s rozhodnutím soudu podle odstavce 11.

(11) V případě uvedeném v odstavci 10 lze souhlas zástupce Komory nahradit na návrh nadřízeného pracovníka správce daně uvedeného v odstavci 6 rozhodnutím soudu podle zvláštního právního předpisu^{8c)}.

§ 17 Doručování

(1) Správce daně doručuje úřední písemnosti zpravidla poštou. Tyto písemnosti může však doručit i svými pracovníky.

(2) Doručuje se v bytě, provozovně, obchodní místnosti, kanceláři a nebo pracovním místě, kde se osoba, jíž má být doručeno (dále jen "příjemce"), zdržuje. Písemnosti určené daňovému poradci se doručují v jeho kanceláři. Doručení mimo tyto místnosti je platné, nebylo-li přijetí odepřeno.

(3) Není-li místností uvedených v odstavci 2, může se doručit všude, kde doručovatel příjemce zastihne.

(4) Do vlastních rukou se příjemci doručují písemnosti,

- a) u nichž tak stanoví výslovně zákon,
- b) je-li den doručení rozhodný pro počátek běhu lhůty, jejíž nesplnění by pro příjemce mohlo být spojeno s právní újmou,
- c) stanoví-li tak správce daně.

(5) Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastihnut, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, uloží doručovatel písemnost v místě příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a příjemce o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si příjemce písemnost do patnácti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se příjemce o uložení nedozvěděl.

(6) Odepře-li příjemce bezdůvodně písemnost přijmout, je doručena dnem, kdy bylo její přijetí odepřeno; na to musí doručovatel příjemce upozornit.

(7) Má-li příjemce zástupce s neomezenou plnou mocí pro celé daňové řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto

zástupci. Pokud má zástupce příjemce plnou moc omezenou na určité úkony, doručuje se písemnost vztahující se k takovým úkonům příjemci i jeho zástupci. Má-li příjemce osobně v daňovém řízení něco vykonat, doručuje se písemnost jemu i jeho zástupci.

(8) Má-li příjemce, který se zdržuje v cizině, opatrovníka nebo zástupce v tuzemsku, doručí se písemnost tomuto opatrovníku nebo zástupci.

(9) Písemnosti určené právnickým osobám se doručují pracovníkům oprávněným za tyto příjemce přijímat písemnosti. Není-li jich, doručuje se písemnost, která je určena do vlastních rukou, tomu, kdo je oprávněn za příjemce jednat, ostatní písemnosti kterémukoliv jejich pracovníku, který písemnost přijme. Stejně se postupuje, ustanovil-li si příjemce u pošty osobu k přijímání docházejících zásilek.

(10) Písemnosti určené daňovému poradci mohou být doručovány také jeho pracovníkům, kteří jím byli pověřeni přijímáním písemností.

(11) Doručení osobám uvedeným v odstavci 7 až 10 platí jako doručení příjemci.

(12) Dokladem o doručení písemnosti příjemci je řádně vyplněná doručenka. Jsou-li o doručení pochybnosti a nebo není-li doručenka, lze doručení prokázat jiným vhodným způsobem.

(13) Nemůže-li příjemce potvrdit příjem pro tělesnou indispozici, ať již přechodného nebo trvalého rázu, podepíše se jiná dospělá osoba jako svědek a připiše důvod. Pokud příjemce zemřel bez dědice nebo zanikl bez právního nástupce, nastávají účinky doručení uložením do spisu.

§ 17a Doručování na elektronickou adresu

(1) Adresátovi písemností správce daně, který ve svém podání uvede jako adresu, na kterou mu mají být doručovány písemnosti správce daně, elektronickou adresu kromě své adresy pro doručování poštou, může písemnosti správce daně, které se vztahují k tomuto podání, doručovat elektronicky na adresátem uvedenou elektronickou adresu.

(2) Pokud nebylo možno písemnost doručit elektronicky, protože se datová zpráva vrátila jako nedoručitelná, učiní pracovník správce daně pověřený doručováním následující 2 pracovní dny další pokusy o doručení této datové zprávy tímto způsobem. Pokud se doručení elektronicky správcem daně ve výše uvedené lhůtě nezdaří, doručí správce daně písemnost na adresu příjemce pro doručování poštou.

(3) Při doručování do vlastních rukou se za doručenu písemnost považuje takové doručení, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou opatřenou jeho zaručeným elektronickým podpisem (dále jen "elektronická doručenka"), založeným na kvalifikovaném certifikátu. Nepotvrdí-li adresát převzetí zprávy do 5 dnů od doručení oznámení o uložení elektronické zásilky určené do vlastních rukou elektronické podatelně správce daně, doručuje se písemnost na adresu příjemce pro doručování poštou.

§ 18 Doručování do ciziny

Příjemcům zdržujícím se v cizině, jejichž pobyt je znám, a kteří nemusí mít zmocněnce pro doručování, doručují se úřední písemnosti přímo. Je-li třeba doručit úřední písemnost do vlastních rukou příjemce, zašle se písemnost na mezinárodní doručenku, dovoluje-li to země určení. V ostatních případech bude doručováno do vlastních rukou příjemce prostřednictvím příslušného orgánu státní správy, pověřeného k doručování úředních písemností do ciziny.

§ 19 Doručení veřejnou vyhláškou

(1) Není-li správce daně znám pobyt nebo sídlo příjemce, doručí písemnost veřejnou vyhláškou, pokud není ustanoven zástupce podle § 10 odst. 2. Stejně se postupuje i v případě, že se adresát písemnosti na místě svého pobytu, sídla nebo adrese pro doručování, které ohlásil správce daně, nezdržuje.

(2) Doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se vyvěsí po dobu patnácti dnů způsobem v místě obvyklým oznámení o místě uložení písemnosti s jejím přesným označením. Oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí jednak v sídle správce daně, jehož písemnost má být příjemci doručena, a jednak v místě příjemcova posledního pobytu nebo sídla. Vyvěšení veřejné vyhlášky zajišťují na dožádání příslušného správce daně orgány obce, které také potvrdí dobu vyvěšení. Poslední den této lhůty se považuje za den doručení.

§ 20 Doručení hromadným předpisným seznamem

(1) Pokud správce daně stanoví daň hromadným předpisným seznamem, vyloží předpisný seznam k veřejnému nahlédnutí po dobu třiceti dnů; počátek i dobu vyložení veřejně vyhlásí. Poslední den této lhůty je dnem doručení.

(2) Doručení hromadným předpisným seznamem se provede tak, že se jeho vyložení oznámí vyhláškou na úřední desce obce s označením druhu daně takto stanovené, doby, od kdy je vyložen, a označením místa, kde do něj lze nahlédnout. Při veřejném nahlédnutí je daňovému subjektu sdělena jeho daňová povinnost. Vyložení hromadného předpisného seznamu zajišťují na dožádání příslušného správce daně orgány obce, které také potvrdí dobu vyložení.

§ 21 Zahájení řízení

(1) Řízení je zahájeno dnem, kdy podání daňového subjektu nebo jiné osoby zúčastněné na řízení došlo příslušnému správci daně nebo dnem, kdy byl daňový subjekt nebo jiná osoba zúčastněná na řízení vyrozuměn o prvním úkonu, který vůči němu v daňovém řízení správce daně nebo jiné osoby, o nichž to zákon stanoví, učinili.

(2) Stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon, podávají daňové subjekty o své daňové povinnosti příslušnému správci daně přiznání, hlášení a vyúčtování na předepsaných tiskopisech. Toto podání lze učinit i prostřednictvím datové zprávy opatřené zaručeným elektronickým podpisem ve struktuře a tvaru zveřejněném správcem daně.

(3) Jiná podání v daňových věcech, jako jsou oznámení, žádosti, návrhy, námitky, odvolání apod., lze učinit buď písemně nebo ústně do protokolu nebo prostřednictvím datové zprávy opatřené zaručeným elektronickým podpisem či za použití jiných přenosových technik (dálnopis, telefax apod.).

(4) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle zvláštního předpisu,^{8d)} uvede současně poskytovatele certifikačních služeb, který jeho certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.

(5) Podání učiněné telegraficky či za použití jiných přenosových technik musí být do tří dnů po odeslání opakováno písemně nebo ústně do protokolu. Má-li takové podání všechny ostatní předepsané náležitosti, může být nedostatek vlastnoručního podpisu odstraněn v téže lhůtě projevem souhlasu písemně nebo ústně do protokolu. Tuto lhůtu nelze prodloužit ani navrátit v předešlý stav. To neplatí, pokud je podání učiněno za použití datové zprávy nebo jiného technického prostředku a má náležitosti daňového přiznání, hlášení nebo vyúčtování, pokud dojde současně k zaplacení v něm vyčíslené daně.

(6) Pro řízení je rozhodující obsah podání, i když je nesprávně označeno. Z podání musí být patrné, kdo je činí, čeho se týká a co se navrhuje.

(7) Podání se činí u místně příslušného správce daně a na požádání musí být přijetí podání potvrzeno. Podání učiněné prostřednictvím datové zprávy se přijímá na společném technickém zařízení správců daně na adresu zveřejněnou správcem daně anebo na technickém nosiči dat, jehož formu zveřejní správce daně. Přijetí podání učiněného prostřednictvím datové zprávy na společném technickém zařízení správců daně se potvrzuje tímto technickým zařízením rovněž prostřednictvím datové zprávy s identifikací technického zařízení, na kterém bylo podání přijato, včetně uvedení časového údaje o přijetí.

(8) Má-li podání vady, pro které není způsobitelné k projednání, vyzve správce daně daňový subjekt nebo jinou osobu zúčastněnou na řízení, aby je podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou správce daně stanoví, odstranil. Současně ho poučí o následcích spojených s jejich neodstraněním. Pokud je den zahájení řízení dnem počátku běhu lhůty pro rozhodnutí správce daně nebo pokud je počátek běhu lhůty od tohoto dne odvozován, běh lhůty se vydáním výzvy podle tohoto odstavce přerušuje a nová lhůta počne běžet až ode dne, kdy dojde k odstranění vad.

(9) Bude-li podání opraveno ve stanovené lhůtě, hledí se na ně tak, jako by bylo předloženo bez vady v den původního podání. Bude-li opravené podání předloženo až po uplynutí lhůty, považuje se za podané dnem, kdy bylo podáno po opravě. Nebude-li vyhověno výzvě správce daně, hledí se na toto podání, jako by vůbec nebylo podáno.

§ 22 Postoupení

(1) Není-li správce daně, jemuž bylo podání v daňové věci doručeno nebo platba připsána, příslušný k projednání věci a k rozhodnutí, je povinen podání neprodleně postoupit příslušnému správci daně a uvědomit o tom odesilatele.

(2) Byla-li podáním lhůta dodržena, považuje se za zachovanou i u správce daně, kterému věc byla postoupena.

(3) Dojde-li správci daně podání, jehož vyřízení nespadá do jeho působnosti, ani do působnosti jiného správce daně, vrátí jej bez dalšího odesilatele.

§ 23 Nahlížení do spisů

(1) Daňový subjekt je oprávněn nahlédnout do spisů týkajících se jeho daňových povinností, s výjimkou částí spisu uvedených v odstavci 2. Správce daně je povinen seznámit daňový subjekt s obsahem spisu a o každém nahlížení do spisu pořídít protokol o ústním jednání.

(2) Daňový subjekt není oprávněn nahlížet do úřední korespondence s jinými státními orgány, do rejstříku, pomůcek, zápisů a rozhodnutí sloužících výlučně pro potřeby správce daně a dalších podkladů, do nichž nelze umožnit nahlédnutí s ohledem na povinnost zachovat v tajnosti poměry jiných daňových subjektů. Není-li ohrožen zájem jiného daňového subjektu nebo jiných osob zúčastněných na daňovém řízení, může správce daně v odůvodněných případech nutných pro další průběh daňového řízení povolit nahlédnutí i do těchto písemností. Důvody tohoto nahlédnutí uvede vždy výslovně v úředním záznamu. Toto omezení při nahlížení do spisů platí přiměřeně i při zapůjčení spisů pro řízení před jinými orgány než orgány správce daně všech stupňů.

(3) Na žádost daňového subjektu pořídí správce daně ze spisového materiálu, do něhož lze nahlížet nebo kde to bylo povoleno, doslovné opisy nebo stejnopisy či výpisy nebo potvrzení o skutečnostech tam obsažených, ověří jejich shodu s originálem, vyznačí na nich účel jejich užití a vydá daňovému subjektu.

(4) Nesouhlasí-li daňový subjekt s rozsahem, v jakém mu bylo do spisu umožněno nahlédnout, může se odvolat do

patnácti dnů ode dne, kdy do spisu nahlížel.

(5)

zrušen ke dni 11.11.2005 novelou č. 444/2005 Sb.

§ 24 Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Pracovníci správce daně, jakož i třetí osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na daňovém řízení, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o tom, co se při daňovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděli, zejména o poměrech daňových subjektů jak osobních, tak i souvisejících s podnikáním.

(2) Osoby zúčastněné na daňovém řízení musí být poučeny o své povinnosti zachovávat mlčenlivost a o právních důsledcích porušení této povinnosti.

(3) Pracovníci správce daně mohou

- a) informace získané v daňovém řízení poskytnout jinému pracovníku téhož nebo jiného správce daně, dále pak odvolacímu orgánu nebo soudu, projednávají-li tyto orgány opravný prostředek v daňové věci, projednávají-li dědictví po daňovém dlužníkovi, vedou-li **insolvenční řízení** u daňového dlužníka, projednávají-li návrh správce daně, jímž se domáhá určení neúčinnosti právních úkonů daňového dlužníka nebo výkon exekuce ohledně daňové pohledávky správním orgánu, který plní úkoly v systému certifikace surových diamantů podle zvláštního právního předpisu,
- b) poskytovat informace nadřízeným orgánům v případech vyřizování stížností daňových subjektů, při odborném posuzování jednotlivých případů a při jejich dohlídkové činnosti vykonávané u správce daně, jakož i dalším orgánům oprávněným ze zvláštního zákona ke kontrolní či dohlídkové činnosti u správce daně při výkonu správy daní v rozsahu jejich zákonného oprávnění; pracovníci těchto orgánů jsou přitom vázáni pod sankcí podle § 25 tohoto zákona. Tyto orgány rovněž postupují podle odstavce 11,
- c) zobecněné informace získané při výkonu správy daní poskytnout ministerstvu, aniž by byly uváděny konkrétní daňové subjekty, jichž se informace týkají. Tyto zobecněné informace může ministerstvo poskytovat jinému orgánu, pokud tak stanoví zvláštní zákon,
- d) poskytovat souhrnné údaje o výši daňové povinnosti, stavu nedoplatků, povolených posečkáních, splátkách a prominutích, výši a včasnosti převedených částek apod. u jednotlivých daní jejich příjemcům, jimž výnos těchto daní náleží podle zákonného rozpočtového určení,
- e) využívat informace získané při správě daní v řízení o přestupku, který je vymezen v daňovém zákonu,
- f) poskytovat informace příslušným orgánům pro projednání a řízení o odpovědnosti za škodu způsobenou při správě daní výkonem veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být třetí osoby zúčastněné na daňovém řízení a pracovníci daňového orgánu daňovým subjektem zproštěni pouze písemně, s uvedením rozsahu a účelu.

(5) Povinnosti zachovávat mlčenlivost se nelze dovolávat

- a) vůči Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, pokud provádí v rozsahu svého oprávnění kontrolu podle schváleného plánu kontrolní činnosti,⁹⁾
- b) jestliže je toho v trestním řízení třeba k řádnému objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán v souvislosti s daňovým řízením trestný čin neodvedení daně, zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby a nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení. Ohledně těchto trestných činů může státní zástupce a po podání obžaloby předseda senátu požadovat údaje, které jsou předmětem povinnosti zachovávat mlčenlivost; ve stejném rozsahu plní správce daně oznamovací povinnost podle zvláštního právního předpisu,¹⁰⁾
- c) při plnění oznamovací povinnosti správce daně ohledně trestných činů padělání a pozměňování kolkových známek, padělání a pozměňování nálepek k označení zboží pro daňové účely, porušení předpisů o nálepkách k označení zboží pro daňové účely, udávání padělaných a pozměněných peněz, padělání a pozměňování veřejné listiny, nedovolené výroby a držení státní pečeti a úředního razítka, pokud k nim došlo v přímé souvislosti se spácháním trestných činů daňových, uvedených v písmenu b), a to v rozsahu nezbytně nutném k jejich objasnění; tato podmínka souvislosti neplatí při plnění oznamovací povinnosti ohledně trestného činu udávání padělaných a pozměněných peněz,
- d) při podávání podnětů ke stíhání trestných činů proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele, trestných činů veřejných činitelů a úplatkářství, pokud se jich dopustili pracovníci správce daně a došlo k nim v souvislosti se správou daní, a to v rozsahu nezbytně nutném k jejich objasnění,
- e) vůči Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při plnění informační povinnosti podle zvláštního právního předpisu,^{10a)}
- f) vůči specializovaným policejním složkám určeným ministrem vnitra
  1. pro vyhledávání legalizace výnosů z trestné činnosti,
  2. pro boj proti teroristickým aktivitám a vyhledávání zdrojů, z nichž jsou financovány,
  3. pro boj se závažnou hospodářskou trestnou činností, korupcí a organizovaným zločinem,pokud tato složka požaduje údaje potřebné pro řízení o trestných činech spáchaných v oblastech uvedených pod body 1 až 3,
- g) vůči Veřejnému ochránci práv, pokud provádí šetření podle zvláštního zákona.
- h) vůči Národnímu bezpečnostnímu úřadu, zpravodajské službě nebo Ministerstvu vnitra při provádění bezpečnostního

řízení podle zvláštního zákona^{10b}).

(6) Pracovníci správce daně jsou povinni na dožádání poskytovat z informací získaných v daňovém řízení

- a) orgánům sociálního zabezpečení¹¹⁾ seznam daňových subjektů v oboru daní z příjmů a údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob, majících příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- b) orgánům, rozhodujícím o dávkách státní sociální podpory,²⁹⁾ a Ministerstvu práce a sociálních věcí údaje pro stanovení rozhodného příjmu podle zvláštního zákona^{29a)} osob, které jsou poplatníky daně z příjmů; jde-li o poplatníky, kteří dosahují příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, datum zahájení a ukončení této činnosti a dále údaj o tom, zda poplatník daně z příjmů má základ daně z příjmů snížený o nezdanitelnou část základu daně z příjmů z důvodu vyživovaného dítěte, manželky nebo manžela,
- c) soudům údaje o základu daně z příjmů, z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, z kapitálového majetku, z pronájmu a ostatních příjmů fyzické osoby pro účely rozhodnutí o výživném,
- d) úřadům práce údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých daňových subjektů a údaje o výši uplatněné slevy na dani z příjmů za zaměstnance - osoby se zdravotním postižením, na které zaměstnavatel uplatnil slevu na dani podle § 35 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- e) statistickým orgánům údaje pro vedení statistických registrů a informace stanovené zvláštním zákonem,
- f) katastrálním úřadům identifikační údaje vlastníků a jiných osob oprávněných z právních vztahů k nemovitostem pro účely správy katastru nemovitostí České republiky,
- g) příslušné organizační složce Ministerstva financí údaje vyžádané na základě zvláštního právního předpisu o boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo zvláštního právního předpisu o provádění mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu,
- h) zdravotním pojišťovnám¹²⁾ seznam daňových subjektů v oboru daní z příjmů včetně údajů o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob majících příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- i) orgánům, které rozhodly o poskytnutí rozpočtových prostředků nebo prostředků fondů, údaje o výši a důvodech, pro které se stanoví odvod neoprávněně použitých nebo zadržovaných rozpočtových prostředků, to platí i pro příslušné orgány Evropské unie.
- j) Ministerstvu financí údaje o výši stanoveného odvodu neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků státního rozpočtu nebo státních fondů, na základě zvláštního právního předpisu,^{12a)}
- k) Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu financí údaje nezbytné ke kontrole investičních pobídek,^{12b)}
- l) správci dědictví^{12c)} údaje o plnění daňových povinností zůstavitele,
- m) příslušnému archivu pro splnění povinností spojených s archivnictvím,
- n)

Ke dni 31.10.2007 bylo novelou č. 270/2007 Sb., bod 5 zrušeno písmeno n). V tomto místě zákona č. 337/1992 Sb. byla však před novelou č. 270/2007 Sb. 2 znění písmene n) (vzniklo technickou chybou předchozích novel). Podle důvodové zprávy k předloze zákona č. 270/2007 Sb. a podle informace z legislativního odboru Parlamentu ruší novela č. 270/2007 Sb. právě toto druhé písmeno n), které bylo původně vloženo novelou 214/2006 Sb.

Pracovníci těchto orgánů a správci dědictví jsou přitom vázáni ohledně údajů poskytnutých jim z informací získaných v daňovém řízení mlčenlivostí podle tohoto zákona, pod sankcí podle § 25 tohoto zákona. Tyto orgány rovněž postupují podle odstavce 11.

Změny, k nimž došlo v údajích již poskytnutých, sdělují pracovníci správce daně oprávněným příjemcům těchto údajů vždy již bez jejich výslovného dožádání.

(7) Pracovníci správce daně jsou oprávněni uveřejnit seznam plátců daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, provozovatelů daňových skladů, oprávněných příjemců a uživatelů.

(8) Pracovníci správce daně jsou po skončení výkonu této funkce zavázáni povinností zachovávat mlčenlivost ve stejném rozsahu jako třetí osoby zúčastněné na daňovém řízení.

(9) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se považuje i využití vědomostí získaných v daňovém řízení nebo v souvislosti s ním pro jednání přinášející prospěch osobě zavázané touto povinností nebo osobám jiným a nebo jednání, která by způsobila někomu újmu.

(10) Bez uvádění konkrétních údajů, zejména jmenných, může pracovník správce daně využívat zobecněné informace při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(11) Správce daně odpovídá za vytvoření podmínek pro zachovávání mlčenlivosti podle odstavce 1. To platí i při využívání a umožnění přístupu do údajů evidovaných pomocí výpočetní techniky.

§ 25 Sankce za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost

(1) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost (§ 24), pokud nejde o čin přísněji trestný, lze pracovníkovi správce daně, popřípadě třetí osobě, která byla jakkoliv účastna na daňovém řízení, uložit pokutu až do výše 500 000 Kč.

(2) Pokutu ukládá ve všech případech porušení mlčenlivosti podle § 24 příslušné finanční ředitelství; porušil-li však povinnost mlčenlivosti pracovník finančního ředitelství nebo ústředního orgánu státní správy, ukládá pokutu ministerstvo.

(3) Uložením pokuty nejsou dotčena ustanovení zvláštních předpisů o náhradě škody.

§ 26 Vyloučení pracovníků správce daně

(1) Pracovník správce daně je z daňového řízení vyloučen vždy, jestliže by rozhodoval o daňových záležitostech vlastních nebo daňových záležitostech osob blízkých.

(2) Pracovník správce daně je z daňového řízení vyloučen též v případě, že se v téže věci zúčastnil daňového řízení jako pracovník správce daně jiného stupně.

(3) Daňový subjekt, další osoby zúčastněné na řízení i pracovník správce daně jsou povinni neprodleně oznámit vedoucímu pracovníkovi správce daně skutečnosti uvedené v odstavcích 1 a 2 a další skutečnosti nasvědčující podjatosti pracovníka správce daně.

(4) Splnění podmínek pro podjatost pracovníka je nutno vedle případů uvedených v odstavcích 1 a 2 vyvozovat z jeho poměru k předmětu řízení anebo k osobám na řízení zúčastněným.

(5) Pracovník, o jehož nepodjatosti jsou pochybnosti, smí do doby, než bude rozhodnuto o jeho podjatosti, provést ve věci jen nezbytné úkony.

(6) O vyloučení pracovníka z daňového řízení v předmětné věci rozhodne vedoucí pracovník správce daně. Rozhodnout o vyloučení může i z vlastního podnětu. Při námitce podjatosti vedoucího pracovníka správce daně rozhodne o vyloučení vedoucí pracovník nadřízeného správce daně.

(7) Proti rozhodnutí o vyloučení pracovníka podle odstavce 6 není přípustné odvolání.

§ 27 Zastavení řízení

(1) Není-li v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, daňové řízení se zastaví, jestliže

- a) vzal navrhovatel zpět svůj návrh dříve, než o něm bylo rozhodnuto, pokud to zákon připouští,
- b) je právním nástupcem stát,
- c) se zjistí během řízení, že navrhovatel není podle zvláštních předpisů daňovým subjektem,
- d) byla zmeškána zákonná lhůta, kterou nelze dále prodloužit nebo navrátit v předešlý stav a nebo žádosti o to byly zamítnuty,
- e) bylo ve věci návrhu již pravomocně rozhodnuto, nejde-li o rozhodnutí prozatímní povahy (procesní),
- f) nebyla s návrhem vyrovnána poplatková povinnost stanovená zvláštním zákonem ani dodatečně na výzvu,
- g) odpadl důvod řízení,
- h) jde o nepřípustné podání.

(2) Rozhodnutí o zastavení řízení podle odstavce 1 písm. b) se nedoručuje, ale pouze zakládá ve spisovém materiálu správce daně. Všechna rozhodnutí o zastavení řízení musí být odůvodněna. Proti rozhodnutím, která se doručují, se lze odvolat.

§ 28 Předběžná otázka

(1) Vyskytne-li se v řízení otázka, o které již pravomocně rozhodl příslušný orgán, je správce daně takovým rozhodnutím vázán. Jinak si může správce daně o takové otázce učinit úsudek nebo dát příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení.

(2) Správce daně si nemůže jako o předběžné otázce učinit úsudek o tom, zda a kým byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo o osobním stavu občana.

§ 29 Předvolání a předvedení

(1) Správce daně předvolá osobu, jejíž osobní účast v daňovém řízení je nutná, a v předvolání současně upozorní na právní důsledky nedostavení se, včetně možnosti jejího předvedení. Předvolání se doručuje do vlastních rukou.

(2) V případě, že se předvolaný bez omluvy nedostaví ani po opakovaném předvolání, může správce daně požádat o jeho předvedení příslušné orgány Policie, obecní policie. Jde-li o vojáka v činné službě nebo o příslušníka ozbrojeného sboru, může požádat o jeho předvedení útvar, v němž je předvolaný služebně zařazen.

§ 30 Náklady řízení

(1) Nestanoví-li zákon jinak, náklady daňového řízení nese příslušný správce daně, s výjimkou nákladů exekučních a nákladů, které vznikly daňovému subjektu.

(2) Pokud se na výzvu správce daně zúčastní daňového řízení

- a) svědci a osoby přezvědné, náleží jim náhrada hotových výdajů a ušlého výdělku. Nárok je nutno uplatnit u správce daně, na jehož výzvu se řízení zúčastnili, a současně předložit doklady prokazující uplatňované nároky, do pěti pracovních dnů, jinak tento nárok zaniká,

- b) znalci, auditoři a tlumočníci, náleží jim náhrada hotových výdajů a odměn podle zvláštních předpisů,
- c) osoby, odlišné od daňových subjektů, které mají v držení listiny a jiné věci potřebné v daňovém řízení, náleží jim náhrada spojená s jejich předložením nebo ohledáním. Nárok je nutno uplatnit u správce daně, na jehož výzvu se řízení zúčastnily, a současně předložit doklady o výši uplatňovaných nároků, do pěti pracovních dnů, jinak tento nárok zaniká.

(3) Zúčastní-li se podle odstavce 2 písm. a) a b) na výzvu správce daně daňového řízení právnická osoba, náleží jí odměna podle zvláštního předpisu. Není-li výše odměny právním předpisem stanovena, náleží jí náhrada účelně vynaložených nákladů, zejména hotových výdajů a mzdových prostředků.

(4) Je-li správcem daně ustanoven daňovému subjektu zástupce podle § 10 odst. 1 a 2, náleží mu náhrada hotových výdajů a ušlého výdělků nebo odměny podle zvláštních předpisů za úkony, které jako zástupce ve věci účelně vykonal. Nárok se uplatní u správce daně, který tohoto zástupce ustanovil, a současně se předloží doklady o výši uplatňovaných nároků. Nárok se uplatňuje průběžně, nejpozději však do dvaceti pracovních dnů poté, kdy byl učiněn ve věci poslední úkon zástupcem, jinak tento nárok zaniká. Na předpokládané oprávněné nároky může správce daně na žádost zástupce poskytnout přiměřenou zálohu; proti rozhodnutí o poskytnutí zálohy se nelze odvolat.

(5) O uplatňovaných nárocích rozhodne příslušný správce daně do patnácti dnů ode dne jejich uplatnění a ve stejné lhůtě poukáže ve prospěch oprávněných úhradu přiznaného nároku. Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do patnácti dnů ode dne jeho doručení.

(6) Výši nároků náhrady ušlého výdělků a postup při jeho stanovení a úhradě, včetně vymezení součinnosti plátců příjmu ze závislé činnosti a funkčních požitků, stanoví ministerstvo právním předpisem.

(7) Uhradil-li správce daně náklady řízení podle odstavce 2 až 4 vzniklé v důsledku nečinnosti nebo nesplnění právní povinnosti daňového subjektu, může tyto náklady přenést na daňový subjekt a uspokojit si je přímo z osobního účtu daňového subjektu. Předepsaná náhrada nákladů řízení je splatná do patnácti dnů ode dne doručení rozhodnutí.

§ 31 Dokazování

(1) Dokazování provádí správce daně, který vede daňové řízení, nebo z jeho pověření správce daně dožádaný.

(2) Správce daně dbá, aby skutečnosti rozhodné pro správné stanovení daňové povinnosti byly zjištěny co nejúplněji a není v tom vázán jen návrhy daňových subjektů. Vždy však provede navržené důkazní prostředky, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. O provádění svědecké výpovědi správce daně daňový subjekt včas vyrozumí, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Není třeba prokazovat skutečnosti obecně známé nebo známé správci daně z jeho činnosti, jakož i právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů České a Slovenské Federativní Republiky a ve Sbírce zákonů České republiky.

(4) Jako důkazních prostředků lze užít všech prostředků, jimiž lze ověřit skutečnosti rozhodné pro správné stanovení daňové povinnosti a které nejsou získány v rozporu s obecně závaznými právními předpisy. Jde zejména o různá podání daňových subjektů (přiznání, hlášení, odpovědi na výzvy správce daně apod.), o svědecké výpovědi a znalecké posudky, veřejné listiny, zprávy o daňových kontrolách, protokoly a úřední záznamy o místním šetření a ohledání, povinné záznamy vedené daňovými subjekty a doklady k nim apod. Pokud ohledání nebylo možno provést v rámci místního šetření nebo daňové kontroly, provede se u správce daně. Jednotlivé skutečnosti rozhodné pro daňové řízení se prokazují v rámci důkazního řízení. Provedené důkazní řízení pak osvědčí, které z předložených důkazních prostředků se staly skutečně důkazem.

(5) Nesplní-li daňový subjekt při dokazování jím uváděných skutečností některou ze svých zákonných povinností, takže zde není možno daňovou povinnost stanovit dokazováním podle odstavců 1 až 4, je správce daně oprávněn stanovit daňovou povinnost za použití pomůcek, které má k dispozici nebo které si obstará bez součinnosti s daňovým subjektem.

(6) Pomůckami podle odstavce 5 mohou být zejména listinné doklady, výpisy z veřejných záznamů, daňové spisy jiných daňových subjektů, znalecké posudky a výpovědi svědků v jiných daňových věcech a osob přezvědných, zprávy a vyjádření jiných správců daně, státních orgánů a orgánů obcí, zájmových sdružení a vlastní poznatky správce daně, a to jak z průběhu zdaňování u dotčeného daňového subjektu, tak i u daňových subjektů obdobných.

(7) Dojde-li za daňového řízení k situaci, že daňový subjekt neprokázal své údaje ohledně daňového základu a výše daně podle odstavců 1 až 4 a daňový základ a výši daně nelze dostatečně spolehlivě stanovit ani podle pomůcek, které má k dispozici správce daně, může správce daně v dohodě s daňovým subjektem základ daně a daň sjednat. Tato dohoda o sjednané dani musí být zachycena vždy protokolárně.

(8) Správce daně prokazuje

- a) doručení vlastních písemností daňovému subjektu,
- b) existenci skutečností rozhodných pro užití právní domněnky a nebo právní fikce,
- c) existenci skutečností vyvracejících věrohodnost, průkaznost, správnost či úplnost účetnictví a jiných povinných evidencí či záznamů, vedených daňovým subjektem,
- d) existenci skutečností rozhodných pro uplatnění zákonných sankcí.

(9) Daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v přiznání, hlášení a vyúčtování nebo k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván.

§ 32 Rozhodnutí

(1) V daňovém řízení lze ukládat povinnosti nebo přiznávat práva jen rozhodnutím. Tato rozhodnutí jsou pro příjemce právně účinná jen, jsou-li jim řádným způsobem doručena nebo sdělena, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

(2) Základní náležitosti rozhodnutí jsou

- a) označení oprávněného správce daně, který rozhodnutí vydal,
- b) číslo jednací, případně i číslo platebního výměru, datum podpisu rozhodnutí, které je dnem vydání rozhodnutí,
- c) přesné označení příjemce rozhodnutí,
- d) výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, a jde-li o peněžité plnění, také částku a číslo účtu příslušné banky nebo spořitelního a úvěrního družstva, na něž má být částka zaplácena,
- e) lhůta plnění,
- f) poučení o místu, době a formě podání opravného prostředku s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku,
- g) vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk úředního razítka se státním znakem; tuto náležitost lze nahradit zaručeným elektronickým podpisem pracovníka a jeho kvalifikovaným certifikátem.

(3) Rozhodnutí obsahuje odůvodnění, jen stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

(4) Chybí-li v rozhodnutí poučení o opravných prostředcích nebo došlo k jejich záměně nebo byla-li v poučení odňata možnost opravného prostředku, popřípadě zkrácena lhůta k podání opravného prostředku nebo není-li v poučení stanovena lhůta vůbec a připouští-li zákon ohledně předmětného rozhodnutí opravný prostředek, uzná správce daně opravný prostředek podaný do šesti měsíců po doručení rozhodnutí za včas podaný. Stejně důsledky má i chybějící nebo vadné poučení o formě podání opravného prostředku nebo o jeho odkladném účinku.

(5) Je-li v rozhodnutí stanovena pro podání opravného prostředku lhůta delší než zákonná, platí lhůta uvedená v rozhodnutí.

(6) Je-li v poučení připuštěn opravný prostředek i tehdy, kdy jej zákon nepřipouští, projedná se tento opravný prostředek podaný ve shodě s poučením, jako by jej zákon připouštěl.

(7) Chybí-li v rozhodnutí některá z ostatních základních náležitostí, která dle povahy rozhodnutí musí být jejím obsahem, nebo odůvodnění v případech, kdy je zákon předepisuje, a nejde-li jen o zřejmou chybu v psaní či počítání, má to za následek neplatnost rozhodnutí. Splnění podmínek neplatnosti ověří správce daně, který rozhodnutí vydal.

(8) Rozhodnutí, jimiž stanoví správce daně základ daně a daň, sděluje správce daně daňovému subjektu formou platebního nebo dodatečného platebního výměru nebo hromadným předpisným seznamem.

(9) Odchyluje-li se vyměřená daň od přiznání, hlášení nebo jiného oznámení, lze žádat v odvolací lhůtě o sdělení důvodu rozdílu mezi stanoveným daňovým základem a daní, jež byla přiznána nebo za řízení uznána.

(10) Doba počínající dnem, který následuje po dni podání žádosti podle odstavce 9, a končící dnem, kdy byl daňový subjekt vyrozuměn o důvodech stanovení daňového základu a daně, se nepočítá do odvolací lhůty.

(11) V rozhodnutích o řádných i mimořádných opravných prostředcích musí být výrok vždy odůvodněn. Odůvodnění není potřeba, bylo-li v rozhodnutí plně vyhověno navrhovateli, pokud tento nebo zvláštní daňový zákon nestanoví jinak.

(12) Rozhodnutí, proti kterému nelze uplatnit řádný opravný prostředek, je v právní moci.

(13) Rozhodnutí je vykonatelné, jestliže proti němu nelze podat řádný opravný prostředek a nebo jestliže jeho podání nemá odkladný účinek a uplynula-li zároveň lhůta plnění.

ČÁST DRUHÁ ŘÍZENÍ PŘÍPRAVNÉ

§ 33 Registrační povinnost daňových subjektů

(1) Poplatník, který obdrží povolení nebo získá oprávnění k podnikatelské činnosti nebo začne provozovat jinou samostatnou výdělečnou činnost,¹³⁾ je povinen do třiceti dnů podat přihlášku k registraci u místně příslušného správce daně. Tato lhůta začne běžet následující den po dni právní účinnosti povolení nebo oprávnění nebo po dni, kdy začne provozovat jinou samostatnou výdělečnou činnost. Pro účely tohoto zákona se rozumí dnem právní účinnosti den, kdy je poplatník podle příslušných předpisů oprávněn začít vykonávat podnikatelskou činnost.

(2) Začne-li poplatník vykonávat činnost nebo pobírat příjmy podrobené dani, je povinen oznámit tuto skutečnost správci daně do třiceti dnů.

(3) Poplatník je povinen oznámit správci daně do třiceti dnů zřízení stálé provozovny a její umístění na území České republiky. Zpravidla třicet dnů před zrušením této stálé provozovny oznámí tuto skutečnost správci daně.

(4) Plátce daně je povinen podat přihlášku k registraci u správce daně nejpozději do patnácti dnů od vzniku povinnosti srážet daň nebo zálohy na ni nebo daň vybírat, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(5) Registrační povinnost nemá daňový subjekt, u kterého vznikla jen nahodilá nebo jednorázová daňová povinnost, nebo u něhož je předmětem zdanění jen nemovitost, nemá-li registrační povinnost kvůli jiné dani. Registrační povinnost se dále nevztahuje na poplatníky, kteří mají výhradně příjmy ze závislé činnosti a příjmy, ze kterých je daň vybírána zvláštní sazbou.

(6) Při plnění své registrační nebo oznamovací povinnosti je daňový subjekt povinen sdělit své plné jméno nebo název, bydliště, místo podnikání nebo sídlo, rodné číslo, identifikační číslo organizace, jakož i údaje osvědčující povolení nebo oprávnění podle odstavce 1. Jde-li o právnickou osobu nebo fyzickou osobu, která je podnikatelským subjektem, též čísla účtů u bank a spořitelnic a úvěrních družstev, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti. Dále uvede údaje potřebné k určení místní příslušnosti správce daně, druhu daňových povinností, které u ní přicházejí v úvahu, a své organizační jednotky. Právnická osoba uvede též svůj statutární orgán a případně osoby, které jsou kromě tohoto orgánu za ni v daňových věcech oprávněny jednat. Jde-li o daňový subjekt se sídlem nebo bydlištěm v cizině, uvede vždy svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování. Je-li se zahájením činnosti spojena i povinnost platit zálohu na daň, uvede údaje potřebné pro stanovení této zálohy. Právnická osoba se sídlem v cizině, která nemá přiděleno identifikační číslo, je povinna si vyžádat toto číslo u příslušného orgánu.

(7) Dojde-li ke změnám skutečností uvedených v odstavcích 1 a 6, zejména zanikne-li jeho daňová povinnost u některé z daní, je povinen tyto změny oznámit správci daně do patnácti dnů ode dne, kdy nastaly.

(8) Poplatník, který podniká na základě živnostenského oprávnění, splní povinnosti podle odstavců 1 a 7 též tehdy, podá-li přihlášku nebo učiní-li oznámení na živnostenském úřadu příslušném na základě zvláštního právního předpisu^{29b}).

(9) Je-li daňovým subjektem osoba se sídlem nebo bydlištěm v cizině, která nemá na území České republiky stálou provozovnu ani nemovitý majetek, je povinna podat přihlášku k registraci nejpozději do pěti dnů ode dne zahájení dani podrobené činnosti nebo činnosti směřující k získání dani podrobených příjmů.

(10) Registrace nebo oznámení podle tohoto zákona se správci daně předkládá na tiskopise vydaném ministerstvem, s výjimkou plnění registrační povinnosti nebo oznamovací povinnosti podle odstavce 8. Na registračním tiskopisu musí daňový subjekt též výslovně prohlásit, že jde o jeho první daňovou registraci nebo uvést, zda byl již někdy daňově registrován a pokud ano, kdy, u jakého správce daně, jaké bylo přidělené daňové identifikační číslo, jméno nebo název pod jakým byl registrován, a byla-li registrace odňata nebo zrušena, důvody z nichž se tak stalo. Ministerstvo může rozšířit údaje požadované při registraci na registračním tiskopisu, půjde-li o údaje nezbytné pro řádnou správu jednotlivých daní.

(11) Správce daně prověří údaje sdělené daňovým subjektem při registraci a v případě pochybností o jejich správnosti nebo úplnosti vyzve daňový subjekt, aby údaje blíže vysvětlil, změnil, doplnil a doložil a zároveň určí lhůtu, v níž je daňový subjekt povinen na výzvu odpovědět. Dodrží-li daňový subjekt tuto lhůtu, považuje se za dodrženu i lhůta uvedená v odstavci 1, jestliže jinak k porušení lhůty uvedené v odstavci 1 nedošlo.

(12) Správce daně přidělí zaregistrovanému daňovému subjektu daňové identifikační číslo a o provedené registraci mu vydá osvědčení. Toto číslo je daňový subjekt povinen uvádět ve všech případech při styku se správcem daně a dále, pokud tak stanoví zvláštní zákon. Při změnách skutečností uvedených v osvědčení je daňový subjekt současně s oznámením těchto změn podle odstavce 7 povinen předložit osvědčení o registraci, na kterém správce daně změny nebo jeho zánik vyznačí.

(13) Daňové identifikační číslo obsahuje kód "CZ" a kmenovou část, kterou tvoří obecný identifikátor. Obecným identifikátorem je u fyzické osoby rodné číslo, popřípadě jiný obecný identifikátor, stanoví-li tak zvláštní zákon, a u právnické osoby identifikační číslo. Není-li obecný identifikátor daňovému subjektu přidělen, přidělí správce daně vlastní identifikátor.

(14) Nesplní-li daňový subjekt svoji registrační nebo ohlašovací povinnost, zaregistruje jej správce daně z úřední povinnosti neprodleně, jakmile zjistí skutečnosti zakládající tuto povinnost.

(15) Nesplní-li daňový subjekt svoji povinnost podle odstavce 7, provede správce daně příslušné změny v registraci nebo registraci zruší, jakmile zjistí rozhodné skutečnosti.

(16) Jestliže daňový subjekt změní sídlo nebo bydliště, popřípadě u něho dojde ke změně místní příslušnosti z jiného důvodu, oznámí tuto změnu svému dosavadnímu místně příslušnému správci daně, který vyznačí na osvědčení omezení doby jeho platnosti. Před skončením této doby je daňový subjekt povinen předložit toto osvědčení správci daně v místě svého nového sídla nebo bydliště, který mu vydá nové osvědčení o registraci s vyznačením dne platnosti přeregistrace. Tímto dnem přechází místní příslušnost na správce daně v místě nového sídla nebo bydliště daňového subjektu. Touto přeregistrací zůstává původní den účinnosti registrace k jednotlivým daním zachován.

(17) Je-li správcem daně orgán obce, může podle místních podmínek zde stanovenou registrační povinnost

daňových subjektů vhodně omezit jak co do okruhu daňových subjektů, tak co do okruhu jimi uváděných skutečností.

(18) Ustanovení předchozích odstavců se použijí i pro přidělení jiného evidenčního čísla podle zvláštních daňových zákonů.

§ 34 Součinnost třetích osob

(1) Státní orgány a orgány územních samosprávných celků, které

- a) vedou evidenci osob nebo jejich majetku, nebo
  - b) poskytují plnění, které je předmětem daně, nebo
  - c) provádějí řízení v případech, kdy předmět řízení před nimi podléhá daňové povinnosti, nebo
  - d) získávají jiné další údaje potřebné pro vyměření a vymáhání daně,
- jsou povinny předat správci daně údaje v rozsahu podle odstavce 2.

(2) Správci daně mohou údaje získané podle odstavce 1 dožadovat jen v rozsahu nezbytném pro výkon svých pravomocí, a to jak jednorázově, tak s využitím dálkového a nepřetržitého přístupu, nebo způsobem, který dohodne správce daně se správcem příslušné evidence. Způsob získání informací musí umožňovat uchování identifikačních údajů o správci daně nebo jeho pracovníkovi, který o výdej informací žádal, a o účelu, k němuž byl výdej informací žádán, nejméně po dobu 5 let.

(3) Státní kontrolní orgány¹⁴⁾ mají povinnost sdělovat správcům daně výsledky kontrol, pokud mají vztah k daňovým povinnostem.

(4) Osoby, které mají listiny a jiné věci, jež mohou být důkazním prostředkem při správě daní, jsou povinny na výzvu správce daně listiny a jiné věci vydat nebo zapůjčit k ohledání, pokud zvláštní zákony nestanoví jinak.

(5) Právnícké osoby a fyzické osoby mající příjmy z podnikatelské a jiné samostatné výdělečné činnosti¹⁵⁾ nebo z pronájmu,¹⁶⁾ které provádějí úhrady fyzickým osobám za jejich jinou samostatně výdělečnou činnost¹⁷⁾ nebo za pronájem¹⁸⁾ a z těchto úhrad nesrážejí daň, jsou povinny uskutečněné úhrady oznamovat svému místně příslušnému správci daně, pokud u jednotlivé fyzické osoby přesáhne úhrada částku 40 000 Kč za kalendářní rok. V oznámení se uvede jméno, bydliště, případně místo podnikání fyzické osoby, vyplacená částka, den a důvod úhrady. Oznámení se zašle nejpozději do 15. února po skončení kalendářního roku, v němž byla úhrada provedena.

(6) Orgány sociálního zabezpečení¹¹⁾ jsou povinny poskytnout správcům daně na jejich vyžádání seznam plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob, které tyto osoby uvedly v přehledu podle zvláštního zákona.¹⁹⁾

(7) Zdravotní pojišťovny¹²⁾ jsou povinny poskytnout správcům daně na jejich vyžádání seznam plátců pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob, které tyto osoby uvedly v přehledu podle zvláštního zákona.²⁰⁾

(8) Orgány sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny oznamují správcům daně na jejich vyžádání též i výši zaplaceného pojistného a vracení pojistného včetně data, kdy k těmto úhradám došlo.

(9) Úřady práce jsou povinny sdělovat správcům daně na jejich vyžádání částku podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci vyplácenou jednotlivým uchazečům o zaměstnání nebo částku podpory při rekvalifikaci vyplácenou osobám se zdravotním postižením zařazeným do teoretické nebo praktické přípravy pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost.^{20a)}

(10) Statistické orgány jsou povinny poskytovat správcům daně údaje potřebné k vedení registru daňových subjektů.

(11) Banky a spořitelny a úvěrní družstva jsou povinny na písemné vyžádání správce daně poskytnout čísla účtů, údaje o jejich majitelích, stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu a údaje o úvěrech, vkladech a depozitech²¹⁾. Informace o provedení nebo zprostředkování převodu peněžních prostředků jsou rovněž povinny sdělovat jiné osoby, které provádějí nebo zprostředkovávají převody peněžních prostředků jako podnikání²²⁾.

(12) Na výzvu správce daně je mu provozovatel poštovních služeb povinen sdělit údaje o poštovních zásilkách a poštovních poukazech, které správce daně označí, a o totožnosti jejich příjemců, jakož i údaje o totožnosti osob, které mají pronajaty poštovní přihrádky, nebo mu umožnit takové údaje získat z dokladů nebo jiným způsobem.

(13) Orgány spojů jsou povinny sdělovat správci daně na jeho výzvu totožnost uživatelů telefonních, dálkopisných a telefaxových stanic, kteří nejsou uvedeni ve veřejně dostupných seznamech.

(14) Pojišťovny jsou povinny sdělovat svému místně příslušnému správci daně nebo správci daně příslušnému jejich plátcově pokladně do třiceti dnů od jejich výplaty pojistná plnění nahrazující příjem nebo výnos uvedená ve zvláštním právním předpise,^{22a)} fyzickým osobám, pokud vyplacená částka přesáhne 25 000 Kč, a to včetně záloh na tato pojistná plnění, a pokud z nich nebyla sražena daň nebo nejedná-li se o příjem osvobozený od daně.^{22b)}

(15) Vydavatelé tisku jsou povinni sdělit správci daně na jeho výzvu jméno nebo název a adresu objednatele inzerátu uveřejněného pod značkou.

(16) Veřejní přepravci jsou na výzvu správce daně povinni mu sdělovat zejména odesilatele a adresáty a skutečné příjemce jimi přepravovaných nákladů, jakož i údaje o době přepravy, množství přepravovaného zboží, charakteru zásilky a případné další bližší údaje, pokud jim budou známy.

(17) Právnícké a fyzické osoby, které mají sídlo nebo bydliště na území České republiky, a stále provozovny subjektů se sídlem nebo bydlištěm v cizině umístěné na území České republiky mají povinnost oznámit neprodleně svému místně příslušnému správci daně uzavření kontraktu se subjektem se sídlem či bydlištěm v zahraničí, na jehož základě může dojít ke vzniku stále provozovny.⁴⁾

(18) Nejvyšší kontrolní úřad oznamuje správcům daně skutečnosti uvedené v kontrolních protokolech, pokud mají vztah k daňovým povinnostem kontrolovaných osob.

(19) Správci daně jsou povinni zajistit ochranu získaných údajů před jejich předáním nebo zveřejněním a řídí se přitom podmínkami pro zachování mlčenlivosti podle tohoto zákona.

§ 34a Informační povinnost správce daně

(1) Správce daně je povinen zveřejnit

- a) úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna správce daně, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu,
- b) elektronickou adresu své podatelny,
- c) formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,
- d) seznam kvalifikovaných certifikátů zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí,^{22c)} a
- e) další možnosti učinit podání pomocí jiných elektronických přenosových technik.

(2) Zveřejnění údajů podle odstavce 1 zajistí správce daně na své úřední desce nebo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 34b Závazné posouzení

(1) Daňový subjekt je oprávněn požádat místně příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení daňových důsledků, které pro něj vyplynou z daňově rozhodných skutečností již nastalých nebo očekávaných, v případech stanovených zvláštním daňovým zákonem.

(2) Správce daně je povinen na základě žádosti, jejíž povinné náležitosti jsou vymezeny ve zvláštním daňovém zákoně, vydat rozhodnutí o závazném posouzení. Rozhodnutí o závazném posouzení musí být označeno výslovně jako závazné posouzení a musí obsahovat kromě základních náležitostí rozhodnutí

- a) údaje, na jejichž základě bylo rozhodováno,
- b) odůvodnění rozhodnutí,
- c) časový i věcný rozsah závaznosti vydaného rozhodnutí.

(3) Proti rozhodnutí o závazném posouzení se nelze odvolat.

(4) Rozhodnutí o závazném posouzení je při stanovení daňové povinnosti účinné vůči správci daně, který **rozhoduje o daňové povinnosti daňového subjektu, na jehož žádost bylo rozhodnutí o závazném posouzení vydáno, pokud** v době rozhodování o daňové povinnosti je skutečný stav věci totožný s údaji, na jejichž základě bylo závazné posouzení vydáno.

(5) Prokáže-li se při stanovení daně, že rozhodnutí o závazném posouzení bylo vydáno na základě nepřesných, neúplných nebo nepravdivých údajů daňového subjektu, nelze toto rozhodnutí použít.

(6) Rozhodnutí o závazném posouzení **nelze použít pro posouzení daňových důsledků, vyplývajících z rozhodných skutečností, které nastaly ve zdaňovacím období, jehož běh započal po uplynutí 3 let ode dne, v němž nabylo toto rozhodnutí právní moci, pokud správce daně nestanoví lhůtu kratší nebo pokud došlo ke změně zákonných podmínek, na jejichž základě bylo rozhodnutí o závazném posouzení vydáno. Jde-li o daň, která se posuzuje ve vztahu k jednotlivé skutečnosti, nelze rozhodnutí o závazném posouzení použít po uplynutí 3 let od konce kalendářního roku, v němž nabylo toto rozhodnutí právní moci.**

(7) Správce daně, který rozhodnutí o závazném posouzení vydal, je zruší na žádost daňového subjektu, ve které daňový subjekt uvede důvody spočívající ve změně podmínek, za kterých bylo toto rozhodnutí vydáno, a den, v němž ke změně podmínek došlo. Zrušené rozhodnutí nelze použít pro posouzení daňových důsledků, vyplývajících z rozhodných skutečností, které nastaly po dni nabytí právní moci zrušovacího rozhodnutí.

§ 34c Ochrana před nečinností

(1) Daňový subjekt je oprávněn svým podnětem upozornit nejbližší nadřízeného správce daně, že správce daně nepostupuje v řízení bez zbytečných průtahů, protože

- a) nevydal rozhodnutí, ačkoliv uplynulo 6 měsíců ode dne, kdy byl vůči daňovému subjektu učiněn poslední úkon v řízení, kterého se předpokládá nečinnost týká,

- b) nevydal rozhodnutí, ačkoliv již došlo k soustředění podkladů potřebných pro vydání tohoto rozhodnutí, nebo
- c) marně uplynula daňovým zákonem stanovená lhůta, v níž měl správce daně provést úkon, nebo
- d) neprovedl úkon ve lhůtě, která je pro provedení takového úkonu obvyklá.

(2) Nadřízený správce daně podnět prověří, a pokud je důvodný, přikáže správci daně, který zásadu postupovat v řízení bez zbytečných průtahů porušil, odstranění zjištěného porušení. Nedojde-li k nápravě správcem daně, který zásadu porušil, do 30 dnů od doručení podnětu daňového subjektu, zjedná nadřízený správce daně nápravu ve své působnosti, popřípadě ve věci rozhodne sám nebo pověří jiného věcně příslušného správce daně ve svém územním obvodu tak, aby náprava byla provedena bezodkladně.

(3) O provedených opatřeních vyrozumí nadřízený správce daně neprodleně daňový subjekt. Na žádost daňového subjektu je správce daně povinen vyrozumět jej o tom, které podklady pro vydání rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) dosud nebyly soustředěny.

(4) Neshledá-li nejbližší nadřízený správce daně podnět oprávněným, tento podnět odloží a daňový subjekt o tom vyrozumí s uvedením důvodů.

(5) Opatření proti nečinnosti učiní nadřízený správce daně i tehdy, nezhájí-li příslušný správce daně řízení ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení z moci úřední.

§ 34d Elektronické poskytování informací

(1) Správce daně je oprávněn poskytovat daňovému subjektu informace shromažďované ve spisu a na osobním daňovém účtu tohoto daňového subjektu rovněž prostřednictvím dálkového přístupu v rozsahu a členění, v jakém jsou tyto informace soustředěny v daňové informační schránce daňového subjektu (dále jen "schránka") na společném technickém zařízení správců daně, která je zřízena na základě žádosti daňového subjektu. Tento způsob poskytování informací, jakož i rozsah a aktuálnost informací soustředěných ve schránce závisí na technické vybavenosti správce daně; správce daně zveřejní způsobem podle § 34a odst. 2, zda je technicky vybaven pro zřízení schránky, včetně rozsahu a členění informací v této schránce soustředěvaných.

(2) Žádost o zřízení nebo zrušení schránky lze podat správci daně místně příslušnému podle § 4 odst. 1, 3 a 4 pouze prostřednictvím datové zprávy opatřené zaručeným elektronickým podpisem ve struktuře a tvaru zveřejněném správcem daně. Správce daně rozhodne o zřízení nebo zrušení schránky do 15 dnů od obdržení žádosti; v odůvodněném rozhodnutí stanoví technické a provozní podmínky, které je povinna osoba uvedená v odstavci 3 plnit při nahlížení do schránky.

(3) Přístup k informacím soustředěným ve schránce je umožněn fyzické osobě, která je daňovým subjektem nebo která je oprávněna jménem daňového subjektu, popřípadě za daňový subjekt, jednat, na základě její přihlášky. Tuto přihlášku lze podat správci daně, který schránku zřizuje, pouze prostřednictvím datové zprávy opatřené zaručeným elektronickým podpisem ve struktuře a tvaru zveřejněném správcem daně. Správce daně do 15 dnů od obdržení přihlášky umožní této osobě přístup k informacím ve schránce prostřednictvím jejího zaručeného elektronického podpisu. O vyřízení přihlášky správce daně učiní úřední záznam do spisu daňového subjektu, jehož schránka byla předmětem přihlášky.

(4) Zástupce daňového subjektu na základě udělené plné moci nebo pracovník pověřený statutárním orgánem jednat jménem daňového subjektu, který je právnickou osobou, mohou nahlížet do schránky pouze tehdy, jsou-li oprávněni na základě svého zmocnění nebo pověření jednat při správě daní v neomezeném rozsahu se všemi správci daně, jimiž získané informace se shromažďují na společném technickém zařízení správců daně, nebo pokud jejich zmocnění nebo pověření umožňuje výslovně nahlížení do schránky. Toto zmocnění nebo pověření je nutné uplatnit u správce daně, který schránku zřizuje.

§ 35 Ukončení činnosti

(1) Správce daně při zjištění, že daňový subjekt přestal vykonávat činnost nebo pobírat příjmy podrobené dani, učiní opatření potřebná k urychlenému stanovení základů daně a k vybrání nedoplatků na všech daních za celou dobu jeho činnosti, ze které plynuly příjmy podléhající zdanění.

(2) Daňový subjekt je povinen předložit současně se žádostí o výmaz z obchodního rejstříku písemný souhlas správce daně, jehož vydání si vyžádá. Povinnost předložit písemný souhlas správce daně s ukončením činnosti se týká i ostatních podnikatelských subjektů evidovaných v jiných evidencích.

(3) Proti rozhodnutí správce daně o žádosti daňového subjektu podle odstavce 2, se lze odvolat.

(4) Je-li žádost daňového subjektu podle odstavce 2 zamítnuta, může další žádost podat nejdříve po uplynutí jednoho měsíce ode dne, kdy mu bylo zamítavé rozhodnutí doručeno.

(5) Není-li o žádosti podle odstavce 2 rozhodnuto do tří měsíců od jejího podání, má se za to, že souhlas je udělen.

(6) Rozhodnutí o žádosti se sděluje daňovému subjektu a soudu, který vede obchodní rejstřík, nebo živnostenskému úřadu anebo jinému subjektu, který vede na základě zvláštních předpisů evidenci podnikatelů.

§ 36 Vyhledávací činnost

(1) Správce daně je povinen ověřovat úplnost evidence či registrace daňových subjektů a zjišťovat též všechny údaje týkající se jejich příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností rozhodných pro správné a úplné vyměření a vymáhání daně. K tomu účelu může sdružovat informace a informační systémy sloužící k rozdílným účelům bez ohledu na původní účel jejich shromažďování.

(2) Při této činnosti má správce daně stejná oprávnění jako při místním šetření.

(3) Vyhledávací činnost může být vykonávána i bez přímé součinnosti s daňovým subjektem a její výsledky se využijí v příslušném daňovém řízení.

§ 37 Pokuty

(1) Tomu, kdo nesplní ve stanovené lhůtě povinnost nepeněžitě povahy vyplývající z tohoto nebo zvláštního daňového zákona nebo uloženou rozhodnutím podle tohoto zákona, může správce daně opakovaně uložit pokutu až do celkové výše 2 000 000 Kč. Opakovaně lze pokutu uložit, nevedlo-li dosavadní uložení pokuty k nápravě a protiprávní stav trvá.

(2) Při ukládání pokut se přihlíží zejména k závažnosti, době trvání a následkům protiprávního jednání.

(3) Proti rozhodnutí o uložení pokuty, které musí obsahovat odůvodnění, se lze odvolat do třiceti dnů od jeho doručení. Včas podané odvolání má odkladné účinky.

(4) Pokuta podle tohoto ustanovení se neuloží, lze-li použít sankci podle § 68 nebo lze-li použít pokutu tuto sankci nahrazující.

(5) V řízení o uložení pokuty uložené podle odstavce 1, pokuty uložené podle § 25 a pokut ukládaných podle jiných daňových zákonů se postupuje podle tohoto zákona.

(6) Pokutu nelze uložit, jestliže uplynuly od konce roku, ve kterém došlo k jednání zakládajícímu právo na uložení pokuty, dva roky. Právo vyměřenou pokutu vymáhat se promlčuje po pěti letech od vykonatelnosti rozhodnutí.

§ 37a Blokové řízení

(1) Pokuta, jejíž výše nepřesahuje 5000 Kč, může být uložena též v blokovém řízení, pokud je protiprávní jednání podle § 37 odst. 1 spolehlivě zjištěno a pokud je osoba tam uvedená ochotna pokutu na místě zaplatit. Proti uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat. Není-li dosaženo souhlasu k blokovému řízení, lze v řízení podle § 37 uložit pokutu jen v rozsahu podle tohoto odstavce.

(2) Pracovníci správce daně, oprávnění k ukládání pokut v blokovém řízení, jsou povinni své oprávnění prokázat zvláštním průkazem. Na pokutovém bloku, kterým je rozhodnuto o uložení pokuty, se vyznačí, komu a kdy a za porušení jaké právní povinnosti byla pokuta uložena. Pokutový blok platí současně jako stvrzenka o zaplacení pokuty na místě v hotovosti.

(3) Pokutové bloky a další potřebné tiskopisy vydává ministerstvo.

§ 37b Penále

(1) Daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit penále z částky dodatečně vyměřené daně nebo z částky dodatečně snížené daňové ztráty, tak, jak byla stanovena oproti poslední známé daňové povinnosti, ve výši

- a) 20 %, je-li daň zvyšována,
- b) 20 %, je-li snižován odpočet daně nebo nárok na vrácení daně, nebo
- c) 5 %, je-li snižována daňová ztráta.

(2) Správce daně sníží penále vzniklé podle odstavce 1 písm. a) o penále podle odstavce 1 písm. c), pokud vzniklo z důvodu uplatnění ztráty v rozsahu jejího snížení, které bylo penalizováno.

(3) Správce daně vyrozumí daňový subjekt o povinnosti platit penále v dodatečném platebním výměru a současně je předepíše do evidence daní. Penále je splatné v náhradní lhůtě splatnosti dodatečně vyměřené daně.

(4) Pokud je dodatečně vyměřován základ daně a daň podle dodatečného daňového přiznání nebo dodatečného hlášení, penále z částky, která je v něm uvedena, nevzniká.

§ 38 Pozastavení činnosti

(1) Dochází-li u daňového subjektu k opakovanému porušení povinností nepeněžitě povahy, za které již byla uložena pokuta podle § 37, a nedošlo při tom ani dodatečně ke splnění této povinnosti, může správce daně až na dobu třiceti dnů pozastavit daňovému subjektu jeho podnikatelskou činnost, jejíž výsledky jsou předmětem zdanění a jíž se porušení povinností týká.

(2) Pozastavení činnosti lze uplatnit jen tehdy, ztěžuje-li neplnění povinností subjektem daně jeho registraci nebo zjištění skutečností rozhodných pro správné a úplné stanovení daňového základu a daně.

(3) Správce daně vyzve daňový subjekt k dodatečnému splnění jeho povinnosti a stanoví mu pro to přiměřenou lhůtu. Ve výzvě jej současně upozorní, že nebude-li jí vyhověno ve stanovené lhůtě, přistoupí správce daně k pozastavení činnosti daňového subjektu. Proti této výzvě se lze odvolat do osmi dnů od doručení výzvy. Podané odvolání nemá odkladného účinku.

(4) Pokud lhůta stanovená ve výzvě marně uplynula, může správce daně vydat rozhodnutí o pozastavení činnosti daňového subjektu. Součástí rozhodnutí musí být i jeho odůvodnění, způsob naložení s věcmi podléhajícími zkáze, jsou-li též zahrnuty v té části hmotného majetku subjektu daně, vůči které je pozastavení činnosti uplatněno, a přesné vymezení doby, od kdy a na jak dlouho se toto opatření uplatní.

(5) Opravné prostředky proti rozhodnutí podle odstavce 4 nemají odkladného účinku.

(6) Pozastavení činnosti se uskuteční tak, že v rozhodnutí uvedený hmotný majetek se za policejní asistence uzavře a uzamkne a zajistí úřední uzávěrou. Daňový subjekt, u něhož došlo k pozastavení činnosti, je povinen předat správci daně do úschovy všechny klíče od takto zajištěného hmotného majetku po dobu, po kterou pozastavení činnosti trvá.

(7) Je-li to možné a vhodné, může kromě toho správce daně opatřit uzavřený a uzamčený hmotný majetek vlastním zámkem.

(8) O průběhu uplatnění pozastavení činnosti na místě se sepíše vždy protokol.

(9) Od okamžiku, kdy byly přiloženy úřední uzávěry, je komukoliv zakázáno se zajištěným hmotným majetkem jakkoliv nakládat nebo do něj vstupovat.

(10) Ukáže-li se během pozastavení činnosti na straně daňového subjektu nezbytná potřeba jakéhokoliv nakládání se zajištěným hmotným majetkem, může se tak stát jen se souhlasem správce daně a v jeho přítomnosti.

(11) Případné ztráty vzniklé daňovému subjektu z pozastavení činnosti, včetně ušlého zisku, nese daňový subjekt, ledaže by rozhodnutí o pozastavení činnosti nenabývalo právní moci nebo pravomocné rozhodnutí bylo zrušeno.

§ 39 Záznamní povinnost

(1) Správce daně může uložit daňovému subjektu, aby kromě evidence stanovené obecně závaznými právními předpisy vedl zvláštní záznamy, potřebné pro správné stanovení daňového základu a daně.

(2) Povinnost vést záznamy ukládá správce daně rozhodnutím, proti kterému se nelze samostatně odvolat. Součástí rozhodnutí musí být přesné stanovení zaznamenávaných údajů a jejich členění a uspořádání, včetně návaznosti na doklady, z nichž je záznam veden.

(3) Daňový subjekt, který v rámci své podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti přijímá nebo vydává platby v hotovosti, je povinen vést průběžně evidenci těchto plateb, pokud nezaznamenává údaje o těchto platbách v jiné evidenci stanovené zákonem.

(4) Daňový subjekt, který uplatňuje výdaje procentem z příjmů podle zvláštního předpisu, je povinen vždy vést evidenci příjmů a evidenci hmotného a nehmotného majetku, který lze odpisovat.

(5) Správce daně je oprávněn přesvědčovat se již v průběhu zdaňovacího období o plnění záznamní povinnosti u daňového subjektu a ukládat mu rozhodnutím povinnosti k odstranění závad. Proti tomuto rozhodnutí není samostatně odvolání přípustné.

(6) Záznamy a doklady k nim se vztahující je daňový subjekt povinen uchovávat po dobu, v níž zanikne právo daň vyměřit či dodatečně stanovit.

ČÁST TŘETÍ ŘÍZENÍ VYMĚŘOVACÍ

§ 40 Daňové přiznání a hlášení

(1) Daňové přiznání nebo hlášení je povinen podat každý, komu vzniká v souladu s tímto zákonem nebo zvláštním předpisem tato povinnost, nebo ten, koho k tomu správce daně vyzve. Není-li v tomto nebo v jiném daňovém zákoně stanoveno jinak, daň je splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání nebo hlášení.

(2) Daňové přiznání nebo hlášení lze účinně podat jen na tiskopise vydaném ministerstvem nebo na počítačových sestavách, které mají údaje, obsah i uspořádání údajů zcela totožné s tiskopisem vydaným ministerstvem. Součástí daňového přiznání nebo hlášení jsou i přílohy vyznačené v příslušném tiskopise. Při dovozu plní funkci daňového přiznání nebo hlášení písemný návrh na celní řízení nebo jiný doklad potvrzující propuštění zboží. Je-li přiznání nebo hlášení podáno též na technickém nosiči dat, musí být ve tvaru stanoveném pro tento účel ministerstvem.

(3) Daňové přiznání nebo hlášení se podává nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Jedná-li se o poplatníka, který má povinnost na základě zákona²⁴⁾ mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo jehož přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce, podává se daňové přiznání nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období. To platí jen, je-li příslušná plná moc k zastupování podána správci daně před uplynutím

neprodoužené lhůty. Pokud v prodoužené lhůtě daňový poradce zemře nebo zanikne a přiznání v prodoužené lhůtě podá daňový subjekt sám, je lhůta zachována.

(4) Je-li zdaňovací období kratší než jeden rok, podává se daňové přiznání nebo hlášení do dvacetipěti dnů po jeho uplynutí. Nenastala-li ve zdaňovacím období daňová povinnost, sdělí tuto skutečnost subjekt daně správci daně písemně ve stejné lhůtě. Tuto lhůtu nelze prodoužit.

(5) Je-li daňová povinnost vypořádávána při přechodu státních hranic, je daňový subjekt povinen současně předložit daňové přiznání nebo hlášení.

(6) Správce daně může na žádost daňového subjektu nebo daňového poradce anebo i z vlastního podnětu prodoužit lhůtu pro podání přiznání, a to nejdéle o tři měsíce po uplynutí lhůty pro podání přiznání. Pokud součástí zdaňovaných příjmů uvedených v přiznání jsou i příjmy zdaňované v zahraničí na základě daňového přiznání, může správce daně na žádost daňového subjektu v odůvodněných případech prodoužit lhůtu pro podání přiznání až na deset měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

(7) Zemře-li daňový subjekt dříve, než bylo podáno přiznání k dani, je právní nástupce s výjimkou právního nástupnictví státu povinen podat přiznání za zemřelý daňový subjekt do šesti měsíců po jeho úmrtí. Je-li právních nástupců více, podá přiznání kterýkoliv z nich. Nedohodnou-li se, který z nich přiznání podá, určí jej správce daně. Přejde-li právní nástupnictví na stát, tato povinnost nenastává. Není-li právní nástupce znám, podá přiznání zmocněnec ustanovený správcem daně. Zmocněnec ustanovený správcem daně podá přiznání do tří měsíců po svém ustanovení. Správce daně může lhůtu tří měsíců na žádost právního nástupce nebo zmocněnce prodoužit.

(8) Zanikne-li daňový subjekt bez provedení likvidace, je jeho právní nástupce nebo orgán, který o zrušení rozhodl, povinen podat do konce následujícího měsíce od jeho zániku přiznání za uplynulou část zdaňovacího období. Správce daně může tuto lhůtu v odůvodněných případech prodoužit až na tři měsíce.

(9) V případě likvidace trvá daňová povinnost i povinnost podávat každoročně přiznání až do skončení likvidace. Ke dni ukončení činnosti provede daňový subjekt účetní uzávěrku a nejpozději do konce následujícího měsíce podá daňové přiznání. Po skončení likvidace je likvidátor povinen podat do konce následujícího měsíce přiznání za uplynulou část zdaňovacího období.

(10) Při zrušení stálé provozovny na území České republiky jsou subjekty se sídlem v cizině povinny podat přiznání nejpozději do konce následujícího měsíce za uplynulou část roku.

(11) Dojde-li k převodu poslední části privatizovaného majetku státního podniku na ministerstvo, jemuž přísluší s tímto privatizovaným majetkem hospodařit, je státní podnik povinen podat přiznání za uplynulou část zdaňovacího období do konce následujícího měsíce ode dne, kdy k tomuto převodu došlo, a to i v případě, že k tomuto převodu dojde v průběhu posledního kalendářního měsíce ve zdaňovacím období.

(12) Daňovým subjektům jsou zachována práva a povinnosti ohledně daňové povinnosti po dobu stanovenou v § 47 pro vyměření daně a ohledně placení daně po dobu stanovenou v § 70 pro vymáhání daňových nedoplatků i v případech, že mezitím již přestaly být daňovými subjekty.

(13) Daňový subjekt je povinen v daňovém přiznání nebo hlášení daň si sám vypočítat a uvést též případné výjimky, osvobození, zvýhodnění, slevy, odpočty a vyčíslit jejich výši.

(14) Skutečnosti rozhodné pro vyměření daně posuzují se pro každé zdaňovací období samostatně.

§ 40a Nedoplatky v insolvenčním řízení

(1) Pro účely insolvenčního řízení se daňové nedoplatky považují za

- a) daňové pohledávky za majetkovou podstatou,
- b) daňové pohledávky s nárokem na uspokojení ze zajištění, nebo
- c) další přihlášené daňové pohledávky.

(2) Daňové pohledávky uvedené v odstavci 1 písm. a) vznikají v důsledku skutečností zakládajících daňové povinnosti, včetně příslušenství daně, které nastaly v době od účinnosti rozhodnutí o úpadku do vydání rozhodnutí, jímž se insolvenční řízení končí.

(3) Daňové pohledávky uvedené v odstavci 1 písm. b) a c) vznikají v důsledku skutečností zakládajících daňové povinnosti, včetně příslušenství daně, které nastaly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku.

(4) Pro potřeby úpadku je za majetek daňového subjektu považován vratitelný přeplatek podle § 64 odst. 2, přičemž postup pro zjištění vratitelnosti přeplatku vzniklého na základě skutečností, které nastaly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, se uplatní pro nedoplatky uvedené v odstavci 1 písm. b) a c) nejpozději do jejich přezkoumání při přezkumném jednání. Po přezkumném jednání se řízení o stanovení této daňové povinnosti zastavuje až do vydání rozhodnutí, jímž se insolvenční řízení končí. Postup pro zjištění vratitelnosti přeplatku vzniklého na základě skutečností, které nastaly v době od účinnosti rozhodnutí o úpadku, se uplatní pro nedoplatky uvedené v odstavci 1 písm. a).

§ 40b Účinky insolvenčního řízení

(1) Při insolvenčním řízení je daňový subjekt povinen podat nejpozději do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku daňové příznání nebo hlášení, popřípadě vyúčtování, za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího účinnosti tohoto rozhodnutí a za kterou dosud nebylo podáno. Zjistí-li insolvenční správce nedostatečnost podkladů, pro kterou nelze zajistit splnění povinnosti podle věty první, zaniká mu povinnost učinit tato podání; o tom insolvenční správce vyrozumí správce daně ve stejné lhůtě a poskytne mu nezbytnou součinnost ke stanovení daně podle pomůcek.

(2) Lhůty pro podání příznání, hlášení nebo vyúčtování v průběhu insolvenčního řízení zůstávají zachovány.

(3) Po účinnosti rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení lze daňové řízení zahájit a v něm pokračovat. Daňovou exekuci lze nařídit, nelze ji však provést.

(4) Ke dni předložení konečné zprávy, ke dni podání návrhu na zrušení konkursu, ke dni zrušení konkursu a ke dni splnění jiného způsobu řešení úpadku je daňový subjekt povinen zpracovat a současně podat daňové příznání nebo hlášení, popřípadě vyúčtování za uplynulou část zdaňovacího období, za kterou nebylo dosud podáno, a příznanou daň zahrnout do příslušného dokumentu.

(5) V průběhu insolvenčního řízení nevznikají vůči přihlášeným daňovým pohledávkám sankce.

(6) Dojde-li v průběhu insolvenčního řízení k přechodu oprávnění nakládat s majetkem náležejícím do majetkové podstaty z insolvenčního správce na daňový subjekt nebo opačně, je ten, kdo dosud byl oprávněn nakládat s tímto majetkem, povinen ke dni přechodu zpracovat a současně podat daňové příznání nebo hlášení, popřípadě vyúčtování za uplynulou část zdaňovacího období, za kterou dosud nebylo podáno.

(7) Ve lhůtách podle odstavců 1, 4 a 6 vzniká povinnost podat daňová příznání nebo hlášení, popřípadě vyúčtování, která nebyla dosud podána za předcházející zdaňovací období, i v případě, kdy původní lhůta pro jejich podání dosud neuplynula, a to včetně dodatečných příznání, vyúčtování a následných hlášení. Obdobně se postupuje při podání daňových příznání, hlášení nebo vyúčtování za zdaňovací období, u nichž již uplynula lhůta pro jejich podání, a u daní vyměřovaných na zdaňovací období, jakož i u daní uplatňovaných jednorázově, pokud nebyla dosud podána.

§ 41 Dodatečné a opravné daňové příznání nebo hlášení

(1) Zjistí-li daňový subjekt, že jeho daňová povinnost má být vyšší nebo daňová ztráta nižší než jeho poslední známá daňová povinnost, je povinen předložit do konce měsíce následujícího po tomto zjištění dodatečné příznání nebo hlášení. V dodatečném daňovém příznání nebo hlášení uvede daňový subjekt i den zjištění důvodů pro jeho podání. V této lhůtě je dodatečná daň též splatná. Nestanoví-li tento nebo jiný daňový zákon jinak, dodatečné daňové příznání nebo hlášení na daňovou povinnost nižší nebo daňovou ztrátu vyšší lze podat za podmínek stanovených v odstavci 4, a to ve stejné lhůtě, která je stanovena pro dodatečné daňové příznání nebo hlášení na daňovou povinnost vyšší nebo daňovou ztrátu nižší; účinky nastávají dnem uplynutí lhůty pro jeho podání. Pokud daňový subjekt neplatně podá dodatečné daňové příznání ještě před stanovením daně nebo daňové ztráty, budou údaje v něm uvedené využity při jejím vyměření. Poslední známou daňovou povinností je částka daně nebo daňová ztráta ve výši, jak ji naposled stanovil pravomocně správce daně, a to bez ohledu, zda daň byla stanovena podle § 46 odst. 5, platebním výměrem, dodatečným platebním výměrem nebo rozhodnutím o opravném prostředku.

(2) Dodatečné příznání nebo hlášení není přípustné, byl-li před jeho podáním učiněn správcem daně úkon směřující k přezkoušení správnosti daňové povinnosti za období, kterého by se dodatečné příznání nebo hlášení týkalo, a to až do doby ukončení tohoto úkonu. Je-li na základě úkonu správce daně vydáno rozhodnutí o daňovém základu či dani, za dobu ukončení úkonu se považuje den, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci. Lhůta pro podání dodatečného daňového příznání nebo hlášení podle odstavce 1 se do doby ukončení úkonu správce daně přerušuje a nová lhůta počne běžet od ukončení tohoto úkonu. Tato nová lhůta se uplatní i v případě, že v době trvání úkonu správce daně marně uplynula lhůta stanovená pro podání dodatečného daňového příznání nebo hlášení zvláštním daňovým zákonem. Daňový subjekt musí být o takovém úkonu zpraven.

(3) Před uplynutím lhůty k podání příznání nebo hlášení může daňový subjekt podat opravné příznání nebo hlášení. Pro vyměřovací řízení se pak použije tohoto opravného příznání nebo hlášení a k příznání nebo hlášení předchozímu se nepřihlíží.

(4) Dodatečné daňové příznání nebo hlášení na daňovou povinnost nižší nebo daňovou ztrátu vyšší, proti poslední známé daňové povinnosti, lze platně podat jen tehdy, nejsou-li splněny podmínky pro užití mimořádných opravných prostředků podle § 54 a 55b, a to do lhůty stanovené v § 47 odst. 1, není-li zvláštním předpisem stanoveno jinak. Toto dodatečné daňové příznání nebo hlášení nelze však platně podat v případech, kdy

- a) původní daňová povinnost byla stanovena podle pomůcek nebo byla sjednána,
- b) je uplatňováno snížení základu daně v důsledku snížení výnosů (příjmů) či uskutečněných zdanitelných plnění nebo zvýšení nákladů (výdajů) či přijatých zdanitelných plnění, o kterých již bylo pravomocně rozhodnuto v odvolání nebo v mimořádném opravném prostředku,

- c) se týká daňové povinnosti, kde rozhodnutí o ní bylo již pravomocně přezkoumáno soudem,
- d) dodatečným přiznáním na nižší daňovou povinnost nebo vyšší ztrátu by byla dotčena část daňové povinnosti již jednou dodatečně stanovená, při použití stejných důkazů.

(5) Dojde-li v důsledku dodatečného daňového přiznání podle odstavce 4 ke snížení původní daňové povinnosti, sníží se současně s výjimkou pokut a zvýšení daně i daňové příslušenství připadající na částku snížení původní daňové povinnosti, a to od původního dne splatnosti.

(6) Dodatečná nebo opravná daňová přiznání či hlášení podávají se na tiskopisech, které však musí být výslovně v záhlaví označeny jako dodatečné nebo opravné. V dodatečném daňovém přiznání nebo hlášení se vyznačí rozdíly proti poslední známé daňové povinnosti.

§ 42

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 43 Vytýkací řízení

(1) Vzniknou-li pochybnosti o správnosti průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového přiznání nebo hlášení, popřípadě dodatečného daňového přiznání nebo následného hlášení a dalších písemností předložených daňovým subjektem, nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených, správce daně ve výzvě sdělí daňovému subjektu tyto pochybnosti způsobem umožňujícím daňovému subjektu určitou odpověď a předložení důkazních prostředků. Současně správce daně vyzve daňový subjekt, aby se k těmto pochybnostem vyjádřil, zejména, aby neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvětlil a nepravdivé údaje opravil, nebo pravdivost údajů řádně prokázal.

(2) Pokud vyplývá z podaného daňového přiznání nebo hlášení, popřípadě dodatečného daňového přiznání nebo následného hlášení, že daňovému subjektu má vzniknout přeplatek a správce daně má pochybnost podle odstavce 1, zahájí správce daně postup k odstranění pochybnosti do 30 dnů ode dne, kdy bylo takovéto podání učiněno. Ve výzvě daňovému subjektu určí správce daně přiměřenou lhůtu k odpovědi, která nesmí být kratší než 15 dnů, a poučí ho o následcích spojených s tím, jestliže pochybnost neodstraní nebo nedodrží stanovenou lhůtu. V průběhu vytýkacího řízení má daňový subjekt práva přiměřeně podle § 16 odst. 4 a výsledek vytýkacího řízení pracovník správce daně projedná s daňovým subjektem postupem podle § 16 odst. 8.

(3) Pokud je den podání daňového přiznání nebo hlášení dnem počátku běhu lhůty pro rozhodnutí správce daně nebo pokud je počátek běhu lhůty od tohoto dne odvozován, běh lhůty se vydáním výzvy podle předchozích odstavců přerušuje a nová lhůta počne běžet až ode dne, kdy jsou odstraněny pochybnosti vytýkané správcem daně ve výzvě.

§ 44 Stanovení daně v případě nepodání daňového přiznání nebo hlášení

(1) Nebylo-li podáno daňové přiznání nebo hlášení, dodatečné daňové přiznání nebo hlášení včas, a to ani po výzvě správce daně, nebo nebyly-li na výzvu ve stanovené lhůtě odstraněny vady, je správce daně oprávněn zjistit základ daně a stanovit daň podle pomůcek, které má k dispozici, anebo které si sám opatří, a to i bez součinnosti s daňovým subjektem. Pokud daňový subjekt nepodá daňové přiznání nebo hlášení ani na výzvu správce daně, je správce daně oprávněn předpokládat, že daňový subjekt vykázal v daňovém přiznání nebo hlášení daň ve výši nula.

(2) Správce daně může stanovit daň podle pomůcek také v případě, že daňový subjekt uvedl v daňovém přiznání nebo hlášení nebo dodatečném daňovém přiznání nebo hlášení nesprávné nebo neúplné údaje o skutečnostech rozhodných pro stanovení daně a nesprávnost nebo neúplnost ani na výzvu správce daně neodstranil.

§ 45 Zákaz přenosu daňové povinnosti

Dohody uzavřené s tím, že daňovou povinnost ponese místo daňového subjektu zcela nebo částečně jiná osoba, nejsou pro daňové řízení právně účinné, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.

§ 46 Vyměření daně a její dodatečné vyměření

(1) Podle výsledků vyměřovacího řízení stanoví správce daně základ daně a její výši, která má být daňovému subjektu vyměřena a předepsána.

(2) Pokud je základ daně nebo daň stanovena odchylně od základu daně a daně, jak je daňový subjekt přiznal nebo za řízení uznal, musí být z vyměřovacího spisu patrné, podle jakých pomůcek nebo na podkladě čeho se správce daně při stanovení základu daně a daně odchýlil, jakož i důvody těchto rozdílů. Obdobně musí být z vyměřovacího spisu patrné, jak byl daňový základ zjištěn a daň stanovena, stalo-li se tak bez přiznání nebo hlášení daňového subjektu.

(3) Stanoví-li správce daně základ daně a daň podle pomůcek, které má k dispozici nebo které si opatřil, přihledně také ke zjištěným okolnostem, z nichž vyplývají výhody pro daňový subjekt, i když jím nebyly za řízení uplatněny.

(4) O stanoveném základu daně a vyměřené dani vyrozumí správce daně daňový subjekt platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, a takto vyměřenou daň současně předepíše. Je-li takto vyměřená daň vyšší než daň vypočtená daňovým subjektem v daňovém přiznání či hlášení, je rozdíl splatný do třiceti dnů ode dne doručení rozhodnutí o vyměření daně.

(5) Neodchyluje-li se vyměřená daň od daně uvedené v daňovém přiznání nebo hlášení, nemusí správce daně sdělovat daňovému subjektu výsledek vyměření, pokud o to daňový subjekt výslovně nepožádá nejpozději do konce příštího zdaňovacího období. V tomto případě se za den vyměření daně a současně za den doručení tohoto rozhodnutí daňovému subjektu považuje poslední den lhůty pro podání daňového přiznání nebo hlášení a bylo-li daňové přiznání nebo hlášení podáno opožděně, den, kdy došlo správci daně. Stejně se při počítání lhůt postupuje i u dodatečného daňového přiznání nebo hlášení.

(6) Platebním výměrem se sděluje výše stanovené daně i v případech, kdy daňová povinnost má být podle zvláštních předpisů zaplacená bez podání daňového přiznání nebo hlášení, ale daňový subjekt tuto daňovou povinnost nesplnil.

(7) Zjistí-li správce daně po vyměření daně, že tato stanovená daňová povinnost je nesprávně nižší oproti zákonné daňové povinnosti, dodatečně daň vyměří ve výši rozdílu mezi daní původně vyměřenou a daní stanovenou, a to dodatečným platebním výměrem, a takto dodatečně stanovenou daň současně předepíše. Právní moc rozhodnutí o původním vyměření daně není jejím dodatečným stanovením na překážku. Dodatečně vyměřená daň je splatná do třiceti dnů ode dne doručení platebního výměru. Tato náhradní lhůta splatnosti, jakož i náhradní lhůta splatnosti podle odstavce 4, nemá vliv na uplatnění úroku z prodlení podle § 63. Tento postup se uplatní přiměřeně i při vyměření daně nižší, než byla poslední známá daňová povinnost.

(8) V odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru lze napadat jen doměřený rozdíl na daňovém základu a na dani.

(9) Dodatečné vyměřovací řízení lze zahájit a provést též na základě dodatečného daňového přiznání, kterým se nemění poslední známá daňová povinnost, ale pouze údaje daňovým subjektem dříve tvrzené, s tím, že se ve výroku dodatečného platebního výměru uvede, že daň se neodchyluje. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

(10) Tiskopisy platebních výměrů, hromadných předpisných seznamů a vyhlášek k nim vydá ministerstvo.

§ 46a Zaokrouhlování

(1) Vyměřená daň se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Stejně se postupuje u příslušenství daně, pokud je předmětem samostatného vyměření. Daň z příjmů vybíraná zvláštní sazbou se zaokrouhluje na celé koruny dolů.

(2) Záloha na daň se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru, s výjimkou zálohy na daň vybírané srážkou, která se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(3) Výpočet daňové sazby, koeficientů, ukazatelů a výsledek přepočtu měny se provádí s přesností na dvě platná desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

(4) Čísla podle odstavce 3 se zaokrouhlují tak, že se vypustí všechny číslice za poslední platnou číslicí zaokrouhlovaného čísla a tato číslice se dále upraví podle číslic, které následují po poslední platné číslicí zaokrouhlovaného čísla

a) zaokrouhlovaná číslice, po které následuje číslice menší než 5, zůstává beze změny,

b) zaokrouhlovaná číslice, po které následuje číslice 5 nebo číslice větší než 5, se zvětšuje o jednu.

§ 47 Lhůty pro vyměření

(1) Pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nelze daň vyměřit ani doměřit či přiznat nárok na daňový odpočet po uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde současně byla povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat.

(2) Byl-li před uplynutím této lhůty učiněn úkon směřující k vyměření daně nebo jejímu dodatečnému stanovení, běží tříletá lhůta znovu od konce roku, v němž byl daňový subjekt o tomto úkonu zpraven. Vyměřit a doměřit daň však lze nejpozději do deseti let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení, nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde byla současně povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat.

ČÁST ČTVRTÁ ŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

§ 48 Odvolání

(1) Příjemce rozhodnutí se může odvolat proti stanovení daňového základu a daně správcem daně a proti jiným rozhodnutím, pro něž je to zákonem stanoveno nebo kde to zákon nevyklučuje, pokud se písemně nebo ústně do protokolu svého práva odvolání nevzdal.

(2) Proti rozhodnutím, zejména proti výzvám podle § 43, která předcházejí pravomocnému stanovení daňového základu a daně, se nelze samostatně odvolat. To platí i tehdy, mají-li být daňový základ a daň stanoveny či přezkoumány dodatečně, a to bez ohledu na to, zda v řízení pak k dodatečnému stanovení daňového základu a daně skutečně dojde.

(3) Odvolání se podává písemně nebo ústně do protokolu u správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno.

(4) Odvolání musí obsahovat tyto náležitosti

- a) přesné označení správce daně,
- b) přesné označení odvolatele,
- c) číslo jednací, případně číslo platebního výměru, nebo jiná jednoznačná identifikace rozhodnutí, proti němuž odvolání směřuje,
- d) uvedení rozporu s právními předpisy či skutkovým stavem nebo jiné důvody osvědčující nesprávnost nebo nezákonnost napadeného rozhodnutí,
- e) návrh důkazních prostředků k tvrzením v odvolání uvedeným, není-li odvoláním namítán jen rozpor s právními předpisy,
- f) navrhované změny či zrušení rozhodnutí.

(5) Odvolání lze podat ve lhůtě třiceti dnů ode dne, který následuje po doručení rozhodnutí proti němuž odvolání směřuje, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Neobsahuje-li podané odvolání zákonem předepsané náležitosti, vyzve správce daně odvolatele s poučením, v jakém směru musí být doplněno, a stanoví pro to přiměřenou lhůtu ne kratší patnácti dnů. V případech, že odvolání lze zamítnout podle § 49 odst. 2, výzva se omezí jen na doplnění těch chybějících zákonných náležitostí, které jsou rozhodné pro posouzení odůvodněnosti zamítnutí, případně se od výzvy upustí. Vyhoví-li odvolatel plně této výzvě, má se za to, že odvolání bylo podáno včas a řádně. Nevyhoví-li odvolatel výzvě, správce daně odvolací řízení zastaví. Proti rozhodnutí o zastavení řízení je přípustné odvolání.

(6) Nemůže-li správce daně posoudit všechny údaje odvolání z výsledků již provedeného řízení, řízení doplní.

(7) Do doby, než je o odvolání rozhodnuto, může odvolatel údaje svého odvolání doplňovat a pozměňovat.

(8) Vezme-li odvolatel odvolání zpět, nemůže podat v téže věci odvolání nové, i když dosud odvolací lhůta neuplynula. Oznámení o zpětvzetí odvolání musí být podáno písemně, ústně do protokolu nebo písemným záznamem přímo ve vyměřovacím spisu, který podepisuje odvolatel a pracovník správce daně. Jsou-li v době od podání odvolání do jeho zpětvzetí učiněny správcem daně v řízení úkony, zpětvzetím odvolání se neruší a lze je využít v dalším řízení. Dnem zpětvzetí odvolání nabývá rozhodnutí, vůči kterému byl tento úkon učiněn, právní moci.

(9) Příjemce rozhodnutí se může vzdát svého práva na odvolání po celou dobu běhu odvolací lhůty; dnem vzdání se odvolání nabývá rozhodnutí, vůči kterému byl tento úkon učiněn, právní moci.

(10) Může-li odvolání podat několik daňových subjektů a odvolá-li se jen některý z nich, vyrozumí o tom správce daně všechny ostatní dotčené daňové subjekty a vyzve je, aby se k podanému odvolání v jím stanovené lhůtě vyjádřily. Tato lhůta nesmí být kratší než patnáct dnů. Na vyjádření došla po stanovené lhůtě se v dalším řízení nebere zřetel. Případná změna či zrušení daňové povinnosti plynoucí z rozhodnutí o odvolání se týká všech těchto daňových subjektů.

(11) Odvolání je nepřipustné, směřuje-li jenom proti odůvodnění rozhodnutí, aniž by současně byl napadán jeho výrok.

(12) Odvolání nemá odkladný účinek, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

§ 49 Postup správce daně

(1) Správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno, rozhodne o odvolání sám, pokud mu v plném rozsahu vyhoví. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat. Správce daně může rozhodnout o odvolání i v případě, že mu vyhoví pouze částečně. Proti takovému rozhodnutí je přípustné odvolání.

(2) Správce daně odvolání zamítne, jestliže

- a) je nepřipustné,
- b) je podáno po stanovené lhůtě,
- c) je podáno osobou k tomu nepřislušnou.

Proti zamítnutí odvolání podle písmen a) až c) se lze odvolat.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 musí být odůvodněno, pokud se v něm nevyhovuje odvolání v plném rozsahu. V odůvodnění rozhodnutí podle odstavce 1 se musí správce daně vypořádat se všemi důvody v odvolání uvedenými. V odůvodnění rozhodnutí podle odstavce 2 uvede správce daně jen důvody, pro které bylo odvolání zamítnuto, a ostatními důvody ve věci samé se nezabývá.

(4) Pokud správce daně o odvolání podle odstavců 1 a 2 sám nerozhodne, postoupí odvolání spolu s výsledky doplněného řízení, s úplným spisovým materiálem a s předkládací zprávou odvolacímu orgánu k rozhodnutí.

(5) Předkládací zpráva musí obsahovat zejména tyto údaje:

- a) zda nejde o odvolání nepřipustné nebo opožděné,
- b) shrnutí výsledků doplněného řízení,
- c) stanovisko ke všem důvodům odvolání,
- d) návrh na výrok rozhodnutí o odvolání.

§ 50 Postup odvolacího orgánu

(1) Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, je odvolacím orgánem orgán nejbližše vyššího stupně nadřízený správci daně, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) O odvolání proti rozhodnutí ministerstva rozhoduje ministr financí České republiky na základě návrhu jím ustavené zvláštní komise.

(3) Odvolací orgán přezkoumá odvoláním napadené rozhodnutí vždy v rozsahu požadovaném v odvolání. Vyjdou-li při přezkoumávání najevo skutečnosti odvolatelem sice neuplatněné, ale mající podstatný vliv na výrok rozhodnutí, lze k nim rovněž při rozhodování přihlédnout. Při tom není odvolací orgán vázán návrhy odvolatele a může proto změnit rozhodnutí odvoláním napadené i v neprospěch odvolatele. V rámci odvolacího řízení může odvolací orgán výsledky daňového řízení doplňovat, odstraňovat vady řízení anebo toto doplnění nebo odstranění vad uložit správci daně se stanovením přiměřené lhůty. Zjistí-li odvolací orgán, že jsou splněny u správce daně prvního stupně podmínky pro rozhodnutí podle § 49 odst. 2, vrátí věc k rozhodnutí s odůvodněním a pokyny pro další řízení správci daně prvního stupně, který je právním názorem odvolacího orgánu vázán.

(4) V odvolacím řízení je odvolací orgán oprávněn použít přiměřeně i § 43.

(5) Směřuje-li odvolání proti rozhodnutí o dani stanovené podle pomůcek nebo o dani sjednané za řízení, zkoumá odvolací orgán pouze dodržení zákonných podmínek pro použití tohoto způsobu stanovení daně. Shledá-li odvolací orgán, že tyto zákonné podmínky byly dodrženy, odvolání pro jeho neodůvodněnost zamítne. V opačném případě rozhodnutí změni nebo zruší. Zjistí-li, že jsou u správce daně prvního stupně podmínky pro rozhodnutí podle § 49 odst. 1, vrátí věc k rozhodnutí s odůvodněním a pokyny pro další řízení správci daně prvního stupně.

(6) Odvolací orgán rozhodnutí přezkoumá a není-li při rozhodování vázán ustanovením odstavce 5, rozhodnutí v odůvodněných případech změni nebo zruší, jinak odvolání zamítne.

(7) Rozhodnutí o odvolání musí být odůvodněno, pokud se v něm nevyhovuje odvolání v plném rozsahu. V odůvodnění se musí odvolací orgán vypořádat se všemi důvody v odvolání uvedenými.

(8) Proti rozhodnutí odvolacího orgánu není odvolání přípustné.

§ 51 Stížnost

(1) Má-li poplatník pochyby o správnosti sražené daně, požádá plátce daně ve lhůtě šedesáti dnů ode dne, kdy ke srážce došlo, o vysvětlení. V žádosti uvede důvody svědčící pro jeho pochybnosti.

(2) Plátce daně je povinen sdělit poplatníkovi požadované údaje do třiceti dnů ode dne, kdy žádost obdržel, a v téže lhůtě případnou chybu opravit.

(3) Nesouhlasí-li poplatník s postupem plátce daně, může podat stížnost na postup plátce daně správci daně, v jehož obvodu má plátce daně sídlo nebo bydliště, a to do třiceti dnů ode dne, kdy poplatník obdržel sdělení plátce daně.

(4) Správce daně o stížnosti rozhodne a rozhodnutí doručí poplatníkovi i plátcí daně. Výrok rozhodnutí musí být odůvodněn.

(5) Proti tomuto rozhodnutí se může odvolat poplatník i plátce daně ve lhůtě třiceti dnů ode dne jeho doručení.

§ 52 Námitka

(1) Daňový subjekt může uplatnit námitku proti jakémukoliv úkonu správce daně v souvislosti s řízením vymáhacím a zajišťovacím.

(2) Námitka musí být podána písemně nebo ústně do protokolu ve lhůtě třiceti dnů ode dne, kdy se o úkon dozvěděl, a to u správce daně, který úkon provedl. Správce daně posoudí námitky, rozhodne o nich a toto rozhodnutí odůvodní.

(3) Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat. Podaná námitka nemá odkladný účinek pro samotné řízení.

§ 53 Reklamac

Proti postupu správce daně při placení a evidenci daně může daňový dlužník podat reklamaci. O podmínkách a způsobu vyřizování platí přiměřeně ustanovení o námitkách.

ČÁST PÁTÁ MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

§ 54 Obnova řízení

(1) Řízení ukončené pravomocným rozhodnutím se obnoví na žádost příjemce rozhodnutí nebo z úřední povinnosti, jestliže

a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí,

- b) rozhodnutí bylo učiněno na základě podvrženého nebo zfalšovaného dokladu, křivé výpovědi svědka nebo křivého znaleckého posudku nebo rozhodnutí bylo dosaženo jiným trestným činem,
- c) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky a rozhodl-li příslušný orgán o ní dodatečně v podstatných skutečnostech, ovlivňujících výši stanovené daně nebo procesní postavení daňového subjektu jinak.

(2) Žádost o obnovu řízení se podává u správce daně, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Žádost musí být podána do šesti měsíců ode dne, kdy se žadatel prokazatelně dozvěděl o důvodech obnovy řízení, nejpozději však před uplynutím lhůty, ve které zaniká právo daň vyměřit nebo doměřit. Tyto lhůty nelze prodloužit ani povolit navrácení v předešlý stav.

(4) V návrhu na obnovu řízení musí být uvedeny okolnosti svědčící o důvodnosti návrhu a o dodržení lhůt.

(5) Přešla-li místní příslušnost na jiného správce daně, než který v původní věci rozhodoval, návrh na obnovu řízení se podává u správce daně, který je místně příslušný v době podání návrhu.

§ 55 Postup při obnově řízení

(1) Obnovu řízení povolí nebo nařídí správce daně, který ve věci rozhodl v posledním stupni.

(2) Správce daně nařídí obnovu řízení z úřední povinnosti, pokud nezaniklo právo na vyměření daně. Povolení nebo nařízení obnovy řízení má vůči takto přezkoumávanému rozhodnutí odkladné účinky až do doby doručení rozhodnutí ve věci vydaného v obnoveném řízení s výjimkou zajišťovací exekuce.

(3) Při změně místní příslušnosti rozhoduje o návrhu na obnovu řízení nebo ji nařizuje správce daně, který je místně příslušný v době podání návrhu.

(4) V rozhodnutí o povolení nebo nařízení obnovy řízení se vysloví, v jakém rozsahu se řízení obnovuje a z jakých důvodů. Příjemcem rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy řízení, který podal ručitel, je navrhovatel a daňový subjekt, s nímž bylo vedeno řízení, kterého se obnova týká. Pokud daňový subjekt zemřel bez dědice, nebo zanikl bez právního nástupce a ručitel již nedoplatek zcela nebo zčásti uhradil, vede se řízení pouze s ručitelem. Oba příjemci rozhodnutí mají v průběhu řízení o povolení obnovy řízení stejná procesní práva a povinnosti.

(5) Proti rozhodnutí, jímž se obnova řízení povoluje nebo nařizuje, se nelze samostatně odvolat. Byla-li rozhodnutím žádost o obnovu řízení zamítnuta, lze se proti němu odvolat.

(6) Nové řízení ve věci provede správce daně, který ve věci rozhodl v prvním stupni; rozhodl-li o obnově řízení odvolací orgán, je správce daně při řízení vázán jeho právním názorem.

(7) Pokud řízení nebo jeho jednotlivé úkony nebyly dotčeny důvodem, pro který se obnova řízení povoluje nebo nařizuje, zůstávají v platnosti.

(8) Novým rozhodnutím ve věci se původní rozhodnutí ruší, pokud se ho důvod obnovy řízení týká. Proti novému rozhodnutí ve věci se lze odvolat.

(9) Je-li obnova řízení povolena na návrh ručitele, má tento při dokazování v obnoveném řízení stejné postavení jako daňový subjekt; příjemcem nového rozhodnutí ve věci je ručitel a daňový subjekt, s nímž bylo vedeno řízení, kterého se obnova týká. Pokud daňový subjekt zemřel bez dědice, nebo zanikl bez právního nástupce a ručitel již nedoplatek zcela nebo zčásti uhradil, vede se obnovené řízení pouze s ručitelem.

§ 55a Prominutí daně

(1) Ministerstvo může daň zcela nebo částečně prominout z důvodů nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U příslušenství daně tak může učinit i z důvodu odstranění tvrdosti. K tomuto prominutí může dojít v kterémkoliv stadiu daňového řízení.

(2) Ministerstvo může obecně závazným právním předpisem zmocnit k provádění tohoto svého oprávnění správce daně. V tomto zmocnění vymezí bližší podmínky, zejména okruh důvodů a výši daně, která z těchto důvodů může být posouzena a prominuta.

(3) Byla-li žádost o prominutí daně zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po šedesáti dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní. Při opakování již odmítnutých důvodů bude nová žádost bez posouzení odložena. O odložení musí být žadatel vyrozuměn.

(4) Rozhodnutí o žádosti o prominutí daně nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí. Týká-li se rozhodnutí podle tohoto ustanovení více daňových subjektů, lze je doručit zveřejněním ve Finančním zpravodaji.

(5) Odstavce 3 a 4 se použijí i na řízení o prominutí daně nebo jejího příslušenství vedená správci daně na základě obdobného zmocnění stanoveného zvláštním předpisem.

§ 55b Přezkoumávání daňových rozhodnutí

(1) Na žádost daňového subjektu nebo z úřední povinnosti může být rozhodnutí správce daně, které je v rozporu s právními předpisy nebo se zakládá na podstatných vadách řízení, a okolnosti nasvědčují tomu, že došlo ke stanovení daně v nesprávné výši, zrušeno, nahrazeno jiným nebo změněno. Shledá-li správce daně po přezkoumání rozhodnutí, že podmínky pro povolení tohoto přezkoumání nebyly splněny, přezkoumávané rozhodnutí potvrdí.

(2) Toto přezkoumání může být zahájeno nejpozději do dvou let následujících po roce, v němž nabylo přezkoumávané rozhodnutí právní moci. Tuto lhůtu nelze prodloužit ani povolit navrácení v předešlý stav.

(3) Žádost o přezkoumání podává daňový subjekt u orgánu, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno. Podnět k přezkoumání z úřední povinnosti může dát kterýkoliv správce daně, jakmile zjistí, že pro přezkoumání jsou dány zákonné podmínky.

(4) Rozhodnutí o povolení nebo nařízení přezkoumání vydává vždy instančně vyšší správce daně, a jde-li o povolení nebo nařízení přezkoumání rozhodnutí ministerstva, rozhoduje ministr financí České republiky na základě návrhu jím ustavené zvláštní komise.

(5) Rozhodnutí o povolení nebo nařízení přezkoumání se doručuje daňovému subjektu, jehož se napadené rozhodnutí týká. Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky připuštěny. Rozhodnutí musí být odůvodněno, a je-li tímto rozhodnutím přezkoumání povoleno nebo nařízeno, má odkladné účinky vůči rozhodnutí přezkoumávanému.

(6) Přezkumné řízení provede správce daně, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Při tom je vázán právním názorem správce daně, který přezkoumání nařídil nebo povolil. Proti rozhodnutí o výsledku přezkoumání se lze odvolat do šedesáti dnů ode dne jeho doručení.

§ 56 Opravy zřejmých omylů a nesprávností

(1) Stanovenou daň správce daně rozhodnutím opraví nebo zruší na žádost nebo z úřední povinnosti, pokud

- a) byla stanovena někomu, kdo podle zákona ji není povinen platit,
- b) došlo při stanovení daňové povinnosti k zřejmé chybě v počítání, psaní nebo jinému omylu, zejména jde-li o stanovení dvojí daňové povinnosti u téže daně a téhož daňového subjektu. Je-li v tomto případě stanovena dvojí daňová povinnost různě vysoká, zruší se daňová povinnost nižší.

(2) Shodně s opravou daňové povinnosti se opraví také příslušenství daně.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. b) se použije přiměřeně i při opravě zřejmých nesprávností v jiných rozhodnutích nebo opatřeních, jimiž nebyla stanovena daňová povinnost.

(4) Opravy nebo zrušení stanovené daně nelze provést, zaniklo-li právo daň vyměřit nebo doměřit.

(5) Proti tomuto rozhodnutí je přípustné odvolání.

(6)

zrušen ke dni 11.11.2005 novelou č. 444/2005 Sb.

§ 56a Použití mimořádných opravných prostředků

(1) V řízení o mimořádných opravných prostředcích podle části páté tohoto zákona se vychází z právního i skutkového stavu existujícího v době vydání rozhodnutí, které je předmětem mimořádného opravného prostředku.

(2) Použití mimořádného opravného prostředku podle části páté tohoto zákona je nepřípustné vůči těm rozhodnutím správců daně, která byla pravomocně přezkoumána soudem. Řízení o mimořádném opravném prostředku nelze zahájit vůči rozhodnutí tehdy, probíhá-li již o něm přezkumné řízení u soudu.

(3) Proti rozhodnutím, zejména výzvám podle § 43, která předcházejí stanovení daňového základu a daně, nelze uplatnit mimořádný opravný prostředek. To platí i tehdy, mají-li být daňový základ a daň stanoveny či přezkoumány dodatečně, a to bez ohledu na to, zda v řízení pak k dodatečnému stanovení daňového základu a daně skutečně dojde.

(4) Rozhodl-li v řízení o řádných nebo mimořádných opravných prostředcích ministr nebo vedoucí ústředního orgánu státní správy, nelze toto rozhodnutí již dále přezkoumávat opravnými prostředky podle tohoto zákona.

(5) Ustanovení odstavců 1, 2 a 4 se nepoužijí při uplatnění § 55a.

ČÁST ŠESTÁ PLACENÍ DANÍ

§ 57 Základní pojmy

(1) Daňovým dlužníkem je každý, kdo je podle zvláštního zákona povinen platit daň nebo vybranou a sraženou daň odvádět.

(2) Daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti zakládající daňovou povinnost podle tohoto zákona nebo zvláštních předpisů.

- (3) Daňová povinnost vzniklá před smrtí fyzické osoby přechází na dědice.
- (4) Daňová povinnost zaniklých právnických osob přechází na jejich právní nástupce.
- (5)

zrušen ke dni 1.6.2006 novelou č. 230/2006 Sb.

§ 57a Ručení

(1) Nedoplatek je povinen uhradit také ručitel, pokud mu zákon^{25a)} povinnost ručení ukládá a pokud jej správce daně k úhradě nedoplatku vyzve a současně stanoví lhůtu k jeho úhradě. Správce daně je oprávněn ručitele vyzvat pouze tehdy, nebyl-li nedoplatek uhrazen daňovým dlužníkem, ačkoliv byl daňový dlužník o jeho úhradu bezvýsledně upomenut a nedoplatek nebyl uhrazen ani při vymáhání, pokud není zřejmé, že vymáhání by bylo prokazatelně bezvýsledné. K výzvě správce daně připojí rozhodnutí o stanovení daně, k úhradě jejíhož nedoplatku je ručitel vyzván. Proti této výzvě se může ručitel odvolat a včas podané odvolání má odkladný účinek.

(2) V odvolání může ručitel namítat pouze skutečnost, že

- a) není ručitelem,
- b) nejsou splněny podmínky podle odstavce 1,
- c) ručení bylo uplatněno ve větším než zákonem stanoveném rozsahu nebo ohledně daně, u které dosud neuplynul den splatnosti,
- d) právo na vymáhání požadovaného nedoplatku bylo zcela nebo zčásti promlčeno, nebo
- e) nedoplatek zanikl nebo neexistuje.

(3) Ode dne, kdy se výzva podle odstavce 1 stane pravomocnou, je ručitel oprávněn podat návrh na obnovu řízení, ve kterém byla daňovému dlužníku stanovena daň, k úhradě jejíhož nedoplatku byl ručitel vyzván.

(4) Uplatní-li ručitel námitku promlčení vymahatelnosti nedoplatku podle odstavce 2 písm. d), nastanou stejné účinky vůči ručiteli, jako by námitku uplatnil daňový dlužník; vymahatelnost nedoplatku na daňovém dlužníku není úkonem ručitele dotčena.

(5) Je-li na žádost ručitele povoleno posečkáni úhrady nedoplatku nebo jeho úhrada ve splátkách, lze nedoplatek po tuto dobu vymáhat pouze na daňovém dlužníku.

(6) Ručitel má právo nahlédnout do spisu ohledně nedoplatku, za který ručí, po doručení výzvy podle odstavce 1, a to v rozsahu nezbytném pro uplatnění odvolání, návrhu na obnovu řízení nebo prominutí daně podle zvláštního daňového zákona^{25b)}. Do té doby má právo na informaci od správce daně o výši nedoplatku, za který ručí. Ručiteli, který uhradil za daňového dlužníka nedoplatek, vydá správce daně potvrzení o úhradě tohoto nedoplatku.

(7) Ručitel, vůči němuž bylo ručení uplatněno, má při placení daní procesní postavení jako daňový dlužník, jakož i oprávnění ke zproštění povinnosti mlčenlivosti podle § 24 odst. 4 o informacích podléhajících povinnosti mlčenlivosti, se kterými byl seznámen.

(8) Platba daně provedená ručitelem se použije na úhradu nedoplatku daňového dlužníka, za který ručitel ručí. Nelze-li tuto platbu zcela nebo zčásti použít na úhradu uvedeného nedoplatku, neboť byl ke dni platby již zcela nebo zčásti uhrazen, vznikne ručiteli přeplatek ve výši rovnající se částce, která nebyla použita na úhradu nedoplatku. Správce daně převede přeplatek na případný nedoplatek ručitele, pokud je evidován na jeho osobním účtu. Nemá-li ručitel takový nedoplatek, na který lze přeplatek převést, správce daně přeplatek nebo jeho zbývající část ručiteli poukáže bez žádosti do 30 dnů od jeho vzniku. Obdobně se postupuje v případě, že dojde k zániku daňové povinnosti, kterou ručitel zcela nebo zčásti uhradil.

§ 58 Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí penále, zvýšení daně, náklady daňového řízení, úroky a pokuty uložené podle tohoto nebo jiného daňového zákona. Příslušenství daně, s výjimkou pokut, sleduje osud daně, nestanoví-li správce daně svým rozhodnutím jinak. Zvláštní zákon může stanovit u příslušenství daně jeho rozpočtové určení odchylně od rozpočtového určení daně, k němuž bylo vyměřeno.

§ 59 Způsob placení daní

(1) Daně se platí příslušnému správci daně v české měně. Při každé platbě musí být uvedeno, na kterou daň je platba určena. Je-li platba poukázána v cizí měně, zaeviduje ji správce daně na osobní daňový účet daňového dlužníka ve výši, v jaké mu byla připsána na účet v české měně.

(2) Správce daně přijme platbu na daň, na kterou byla určena. Platbu vykonanou bez dostatečného označení daně přijme správce daně na účtu nejasných plateb a vyzve daňového dlužníka, aby oznámil do přiměřené, jím určené lhůty, na kterou daň byla platba vykonána. Obdrží-li správce daně odpověď ve stanovené lhůtě, zaúčtuje platbu na daň určenou plátcem v odpovědi s účinností ke dni, kdy byla vykonána. Neodpoví-li daňový dlužník včas, určí správce daně, na kterou daň se platba zaeviduje; v tomto případě platí za den platby den, kdy ji správce daně zaevidoval na daň. O úhradě daně použité správcem daně na jinou platbu, než na jakou ji určil daňový dlužník, musí správce daně

daňového dlužníka písemně uvědomit. Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat.

(3) Daň lze platit

- a) bezhotovostním převodem z účtu vedeného u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva na příslušný účet správce daně,
- b) v hotovosti
  - 1. prostřednictvím banky, spořitelního a úvěrního družstva nebo držitele poštovní licence na příslušný účet správce daně,
  - 2. osobám pověřeným správcem daně výhradně přijímat od daňových dlužníků platby na daň v hotovosti, přičemž součet těchto plateb na všechny druhy daně za jednoho daňového dlužníka nesmí v průběhu jednoho kalendářního dne u jednoho správce daně přesáhnout částku 500 000 Kč; na přijatou platbu je správce daně povinen vydat potvrzení,
  - 3. výkonnému úředníku při výkonu exekuce, jde-li o platby, které mají být exekucí vymoženy a není-li v exekučním příkaze nařízeno jinak,
  - 4. pracovníku správce daně v blokovém řízení,
- c) kolkovými známkami, stanoví-li tak zvláštní předpis; každý správce daně, u něhož připadá v úvahu placení kolkovými známkami, je povinen mít přiměřenou zásobu kolkových známek a prodávat je daňovým dlužníkům,
- d) platebními známkami, jde-li o úhradu daní do územních rozpočtů a stanoví-li tak zvláštní předpis,
- e) přeplatkem na jiné dani.

(4) Kolkové známky vydává ministerstvo, které obecně závazným právním předpisem upraví zejména jejich podobu, hodnoty, v nichž budou vydávány, jejich evidenci, způsob placení při jejich použití a zacházení s nimi.

(5) Úhrada daně se použije na úhradu daňových povinností v tomto pořadí

- a) náklady řízení,
- b) pokuty a penále,
- c) zvýšení daně,
- d) nejstarší nedoplatky na dani,
- e) běžné platby daní,
- f) úrok.

(6) Postup podle odstavce 5 se uplatní odděleně pro

- a) daňové nedoplatky uhrazené ručitelem,**
- b) daňové nedoplatky uhrazené při vymáhání,**
- c) daňové nedoplatky uhrazené na základě přihlášení do insolvenčního řízení,**
- d) běžné platby daní na úhradu daňové povinností podle § 40a odst. 1 písm. a).**

(7) Správce daně je povinen přijmout každou platbu daně, i když není provedena daňovým dlužníkem, a zachází s ní stejným způsobem, jako by ji vykonal daňový subjekt. Vrácení platby tomu, kdo ji za dlužníka zaplatil, není přípustné. Správce daně vrátí pouze platbu, která byla provedena zřejmým omylem, a to na žádost banky, spořitelního a úvěrního družstva nebo držitele poštovní licence, podanou nejpozději v den, kdy platba daně byla připsána na účet správce daně; je-li žádost podána později, lze tuto platbu vrátit pouze tehdy, vznikl-li touto platbou vratitelný přeplatek, který nebyl do doby vyřízení žádosti vrácen daňovému dlužníkovi, ani použit na úhradu jiného daňového nedoplatku, a to pouze do výše tohoto přeplatku, i když je nižší než 50 Kč. Obdobně se postupuje, pokud je žádost podána tím, kdo zaplatil za daňového dlužníka, prokáže-li zřejmý omyl při úhradě a nemá-li současně vlastní daňový nedoplatek. Nelze-li žádosti vyhovět, vydá správce daně žadateli potvrzení o došlé platbě a o totožnosti daňového dlužníka, na úhradu jehož daňového nedoplatku byla v důsledku jím způsobené chyby zaevidována.

§ 60 Posečkání daně a povolení splátek

(1) Na žádost může správce daně povolit daňovému dlužníkovi posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách, bylo-li by neprodlené zaplacení spojeno pro dlužníka s vážnou újmou nebo není-li z jiných důvodů možné vybrat celý daňový nedoplatek od daňového dlužníka najednou.

(2) Posečkání daně lze povolit také u částek, u nichž lze očekávat, že budou odepsány.

(3) Povolení může být vázáno na podmínky.

(4) Není-li v rozhodnutí stanoveno jinak, nepočítá se po dobu povoleného posečkání daně nebo splátek daně úrok z prodlení, dodrží-li daňový dlužník stanovené podmínky; uplatňovat současně úrok z prodlení podle § 63 a úrok podle odstavce 6 však není přípustné.

(5) Posečkání daně nebo zaplacení daně ve splátkách nesmí být povoleno na dobu delší, než je lhůta, v níž se promlčuje vybrání daně.

(6) Za dobu posečkání daně nebo splátek daně zaplatí daňový dlužník úrok z odložené částky ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Správce daně úrok předepíše za celou dobu posečkání a o výši úroku daňového dlužníka vyrozumí. Tento úrok je splatný do osmi dnů ode dne doručení platebního výměru. Úrok se nepředepíše, činí-li méně než 50 Kč.

(7) Proti rozhodnutí o povolení posečkání daně nebo povolení splátek není přípustné odvolání.

(8) U nedoplatku na příslušenství daně a platební povinnosti podle § 1 odst. 4 úrok z odložené částky nevzniká.

§ 61 Den platby

(1) Dnem platby je

- a) u bezhotovostních převodů prováděných bankou nebo spořitelním a úvěrním družstvem z účtu v České republice den, kdy bylo uskutečněno odepsání peněžních prostředků z účtu, při převodu z účtu vedeného v cizí měně nebo v zahraničí den, kdy byly peněžní prostředky připsány na účet správce daně, nebo
- b) u plateb v hotovosti v české měně den, kdy banka, spořitelni a úvěrní družstvo nebo držitel poštovní licence hotovost převzala anebo ji přijal pracovník správce daně; pokud byla platba v hotovosti provedena v cizí měně, den, kdy byly peněžní prostředky připsány na účet správce daně.

(2) Nebyla-li platba řádně provedena, platí ustanovení odstavce 1 pouze tehdy, pokud ten, kdo platbu uskutečnil, sám nebo na výzvu správce daně využil všech zákonných prostředků pro zjednání nápravy, v důsledku čehož byla správci daně platba následně připsána.

(3) Banka nebo spořitelni a úvěrní družstvo, u kterých je veden účet správce daně, jsou povinny sdělit správci daně den, kdy došlo k odepsání peněžních prostředků z účtu příkazce nebo k přijetí hotovosti, a to s uvedením identifikace platby a příkazce. Rovněž držitel poštovní licence je povinen sdělit přímo nebo prostřednictvím zúčastněné banky nebo spořitelního a úvěrního družstva správci daně den, kdy přijal hotovost a kdy platbu v hotovosti předal bance nebo spořitelnímu a úvěrnímu družstvu, které vedou jeho účet, a to s uvedením identifikace platby a příkazce. Při nejasných platbách se povinnost bezúplatného poskytnutí údajů bankou, spořitelním a úvěrním družstvem nebo držitelem poštovní licence týká i dalších zpřesňujících údajů o příkazci.

(4) Držitel poštovní licence, který přijal platbu k úhradě poštovním poukazem, ji předá k provedení převodu bance, která vede jeho účet, do 2 pracovních dnů ode dne, kdy platbu přijal; pro další převod této platby se uplatní lhůty podle zákona o platebním styku.

(5) Pokud držitel poštovní licence nedodrží lhůtu podle odstavce 4, uhradí správci daně úrok ve výši dvojnásobku diskontní sazby stanovené Českou národní bankou platné v první den kalendářního čtvrtletí, v němž měl uhrazenou částku nejpozději převést. Držitel poštovní licence rovněž převede správci daně úrok, který mu uhradí banka nebo spořitelni a úvěrní družstvo za nedodržení lhůt podle zákona o platebním styku.

(6) Úrok podle odstavce 5 a úrok uhrazený správci daně podle zákona o platebním styku je příslušenstvím daně.

§ 62 Evidence daní

(1) Předmětem evidence příjmů, kterou vedou správci daně, je zachycování daňových a platebních povinností, jejich úhrad nebo zániků a z toho vyplývajících daňových přeplatků a nedoplatků. Tyto údaje jsou evidovány na osobních účtech jednotlivých daňových dlužníků odděleně za každý druh daně.

(2) Výše daňové a platební povinnosti je evidována na základě předpisných nebo odpisných poukazů evidovaných ve zvláštním záznamu vydaných předpisných a odpisných poukazů.

(3) Na debetní straně osobních účtů se evidují předpisy a odpisy daňové povinnosti včetně jejich případných oprav. Pokud je odpisným poukazem snižována pouze platební povinnost, je evidována na kreditní straně. Záznamy předpisných a odpisných poukazů se měsíčně uzavírají a porovnávají se stavem zaevidovaným na osobních účtech.

(4) Platby a vratky daně jsou evidovány na kreditní straně osobních účtů. Podkladem pro evidenci jsou zejména doklady bank, spořitelních a úvěrních družtev a pošt. Vratky daně se mohou uskutečnit jen na základě vydaných platebních poukazů, které jsou evidovány v záznamu vydaných platebních poukazů. Při uzavírání záznamů vydaných platebních poukazů se postupuje obdobně jako při uzavírání záznamů předpisných poukazů.

(5) Správnost evidence na kreditní straně se měsíčně odsouhlasuje podle dokladů bank a spořitelních a úvěrních družtev zasílaných správci daně.

(6) Nedobytný nedoplatek, u něhož je dána možnost, že bude alespoň zčásti vymožen, se eviduje na podrozvahových účtech. Nedoplatky evidované na podrozvahových účtech je třeba exekučně zajistit a vymáhat, jakmile je k tomu dána možnost, nebo alespoň provést takový úkon, jímž se promlčení nedoplatku přerušuje.

(7) Z údajů evidence daní se daňovým dlužníkům na jejich žádost vystavují potvrzení o stavu jejich osobních účtů a pro potřeby správce daně výkazy nedoplatků.

(8) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahuje na daně uplatňované jednorázově.

(9) Pro poskytování informací z evidence daní platí přiměřeně ustanovení o nahlížení do daňových spisů.

(10) Tiskopisy předpisných, odpisných a platebních poukazů a záznamů k nim vydá ministerstvo a současně v nich stanoví jejich náležitosti a další podrobnosti. Ministerstvo upraví v souvislosti se zaváděním výpočetní techniky formu provádění evidence daní obecně závazným právním předpisem.

(11) Částky na zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 71 a částky vymožené podle §

73 odst. 6 písm. c) a d) se přijímají a evidují na zvláštním bezúročném depozitním účtu u správce daně.

§ 63 Úrok z prodlení

(1) Daňový dlužník je v prodlení, nezplatí-li splatnou daň nejpozději v den její splatnosti.

(2) Daňovému dlužníku vzniká povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení, počínaje dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně, a to ode dne původního dne splatnosti. Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Úrok z prodlení se uplatní nejdéle za 5 let prodlení.

(3) Úrok z prodlení je splatný dnem, ve kterém jsou splněny zákonné podmínky pro jeho vznik a na osobním účtu se předepisuje do evidence do desátého dne po skončení měsíce následujícího po měsíci, ve kterém uplynul den jeho splatnosti. Před tímto dnem se předepíše na osobním účtu zejména v případě, že je daňový nedoplatek, ze kterého vzniká úrok z prodlení, vymáhán, nebo pokud byl tento úrok uhrazen, nebo pro zjištění vratitelnosti přeplatku.

(4) Úrok z prodlení u záloh se uplatní do dne splatnosti zálohované daně.

(5) Úrok z prodlení se nepředepíše a daňovému dlužníku nevzniká povinnost jej uhradit, nepřesáhne-li v úhrnu u jedné daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období nebo za jeden kalendářní rok u jednorázových daní částku 200 Kč.

(6) Je-li nejasná platba po vyjasnění zaevidována na osobní účet s účinností ke dni, kdy byla vykonána, správce daně ke dni zaevidování tyto účinky na úrok z prodlení na osobním účtu, kde je tato platba evidována, vypořádá.

(7) Správce daně může daňového dlužníka vyzoomět o předpisu úroku z prodlení platebním výměrem kdykoliv, vyžaduje-li to stav osobního účtu daňového dlužníka.

(8) Úrok z prodlení nevzniká u daňového nedoplatku vzniklého zůstaviteli, a to ode dne jeho úmrtí do konce běhu lhůty pro podání daňového přiznání, hlášení nebo vyúčtování jeho dědicem.

(9) U nedoplatků na příslušenství daně a na platební povinnosti podle § 1 odst. 4 úrok z prodlení nevzniká.

§ 64 Přeplatky a úrok

(1) Částka plateb převyšující splatnou daň včetně příslušenství daně je daňovým přeplatkem.

(2) Přeplatek se použije na úhradu případného nedoplatku u jiné daně nebo, není-li takového nedoplatku, jako záloha na dosud nesplacnou daňovou povinnost na dani, u které přeplatek vznikl. Daňový přeplatek se použije i na úhradu daňového nedoplatku téhož daňového dlužníka u jiného správce daně, u něhož je nedoplatek evidován, požádá-li o to tento správce daně tak, aby tento požadavek došel správci daně, u něhož je evidován daňový přeplatek, ještě před jeho vrácením, nejpozději však do dne lhůty nároku na jeho vrácení. K požadavku se připojí vykonatelný výkaz nedoplatků, které mají být přeplatkem uhrazeny; pokud bude požadavek uplatněn prostřednictvím propojených automatizovaných daňových informačních systémů, stačí předložit vykonatelný výkaz nedoplatků dodatečně do deseti dnů od uplatnění požadavku na úhradu nedoplatků. Požadavku nelze vyhovět, neexistuje-li v době jeho uplatnění vratitelný přeplatek. Úhrada daňových nedoplatků evidovaných u správce daně, u něhož je evidován i daňový přeplatek, má přednost. O převedení přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně se daňový dlužník vyzoomí. Za den úhrady tohoto nedoplatku se považuje den, který následuje po dni vzniku přeplatku.

(3) O použití přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně může požádat též daňový dlužník. Je-li této žádosti vyhověno, považuje se za den platby den, který následuje po dni vzniku přeplatku.

(4) Požádá-li daňový dlužník o vrácení přeplatku, přeplatek se vrátí, činí-li více než 50 Kč a nemá-li současně daňový dlužník nedoplatek na jiné dani u téhož správce daně, nebo neuplatnil-li podle odstavce 2 požadavek na úhradu nedoplatku jiný správce daně, a to do třiceti dnů od doručení žádosti, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. Nemá-li daňový dlužník ke dni podání žádosti u správce daně vratitelný přeplatek, běží lhůta pro jeho vrácení až ode dne následujícího po jeho vzniku, pokud se tak stane nejdéle do šedesáti dnů ode dne podání žádosti. Nevznikne-li do této lhůty vratitelný přeplatek, žádost se zamítne. Za den vrácení přeplatku se považuje den, kdy došlo k odepsání z účtu správce daně. Vyhoví-li správce daně plně žádosti podle tohoto nebo předchozího odstavce, nemusí sdělovat daňovému dlužníkovi výsledek vyřízení jeho žádosti, pokud o to není v žádosti výslovně požádáno. Za den rozhodnutí o žádosti a současně za den jeho doručení daňovému dlužníkovi se považuje den, který následuje po dni doručení žádosti správci daně.

(5) Nepožádá-li daňový dlužník, jehož daňová povinnost již zcela zanikla, o vrácení daňového přeplatku do šesti let od konce roku, v němž se stal pravomocným poslední předpis daně, na které je přeplatek, nárok na přeplatek zaniká.

(6) Zavínil-li vznik přeplatku správce daně, vrátí přeplatek bez žádosti do patnácti dnů, a vrátil-li jej po stanovené lhůtě, je povinen zaplatit daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Je-li vrácen přeplatek na žádost po lhůtě stanovené v odstavci 4 nebo nebyla-li dodržena zákonná lhůta pro vrácení u vratitelného přeplatku, který se podle daňového zákona vrací bez žádosti, aniž by zde při vzniku přeplatku bylo zavinění správce daně, náleží

daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Úrok náleží v těchto případech ode dne následujícího po dni uplynutí zákonné lhůty pro jeho vrácení. Vznikl-li přeplatek zaviněním správce daně, běh zákonné lhůty počne dnem následujícím po původní lhůtě splatnosti daně a s účinností od počátku běhu této lhůty se tento přeplatek použije podle odstavců 2 a 3; pokud došlo ke vzniku přeplatku až po dni původní splatnosti daně, běh zákonné lhůty počne dnem následujícím po dni úhrady daně, v jejímž důsledku došlo ke vzniku přeplatku. Pokud by skutečná přiznaná škoda, způsobená daňovému dlužníkovi nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem správce daně,²⁶⁾ byla vyšší než úrok přiznaný podle tohoto ustanovení, přiznaný úrok se na úhradu skutečné škody započítává. Úrok se nepřiznává, činí-li méně než 50 Kč.

(7) U lhůt stanovených pro vrácení přeplatku se postupuje též podle § 21 odst. 7 a § 43 odst. 3.

(8) Proti rozhodnutí správce daně o žádosti o vrácení přeplatku může daňový dlužník podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení. Odvolání nemá odkladný účinek.

§ 65 Prominutí daňového nedoplatku

(1) Správce daně může zcela nebo zčásti prominout daňový nedoplatek, byla-li by jeho vymáháním vážně ohrožena výživa daňového dlužníka nebo osob na jeho výživu odkázaných, nebo pokud by vymáhání nedoplatku vedlo k hospodářskému zániku daňového dlužníka, při němž by výnos z jeho likvidace byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená daň v příštím daňovém období. Splnění podmínek pro uplatnění tohoto ustanovení zjistí správce daně podle pomůcek.

(2) Rozhodnutí správce daně o prominutí daňového nedoplatku platí jen potud, pokud trvají podmínky, za nichž bylo vydáno. Správce daně osvědčí prominutí podmínek rozhodnutím a současně stanoví lhůtu pro zaplacení nedoplatku. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné odvolání, které má odkladný účinek.

(3) Prominutí nedoplatku může být vázáno na podmínky, zejména na povinnost zaplatit část nedoplatku ve stanovené lhůtě.

(4) Důvody rozhodnutí správce daně daňovému dlužníkovi nesděluje.

(5) Proti rozhodnutí o prominutí daňového nedoplatku není přípustné odvolání.

§ 66 Odpis daňového nedoplatku pro nedobytnost

(1) Daňový nedoplatek může odepsat správce daně z vlastního podnětu, je-li zcela nedobytný. Za nedobytný se považuje nedoplatek, který byl bezvýsledně vymáhán na daňovém dlužníkovi i na jiných osobách, na nichž mohl být vymáhán, nebo nevedlo-li by vymáhání zřejmě k výsledku nebo je-li pravděpodobné, že by náklady vymáhání přesáhly jeho výtěžek. Stejně se postupuje, není-li sice daňový nedoplatek nedobytný, avšak jeho vymáhání je spojeno se zvláštními a nepoměrnými obtížemi.

(2) O odpisu pro nedobytnost se daňový dlužník nevyrozmí; jeho dluh trvá dále, dokud není vybrání daně promlčeno.

§ 67 Zálohy

(1) Záloha je povinná platba na daň, kterou je povinen daňový poplatník platit v průběhu zdaňovacího období, jestliže skutečná výše daně za toto období není ještě známa.

(2) Poplatník platí stanovené zálohy na daň

- a) v případech určených tímto nebo zvláštním zákonem ve lhůtách a výši tam stanovených,
- b) na základě rozhodnutí správce daně.

(3) Po skončení zdaňovacího období se zálohy na daň započítávají na úhradu skutečné výše daně.

(4) Závisí-li změna periodicity nebo výše záloh na poslední známé daňové povinnosti, účinnost změny poslední známé daňové povinnosti nastává následující měsíc po právní moci rozhodnutí o stanovení daně.

(5) V odůvodněných případech může správce daně stanovit zálohy jinak, popřípadě zrušit povinnost daň zálohovat, a to i za celé zdaňovací období. Novým daňovým subjektům může správce daně na základě jejich žádosti nebo z moci úřední stanovit zálohy s přihlédnutím k očekávané daňové povinnosti. Proti těmto rozhodnutím lze podat odvolání.

§ 68 Zvýšení daně

Nebylo-li daňové přiznání nebo hlášení, nebo dodatečné daňové přiznání nebo hlášení o dani podáno včas, může správce daně zvýšit příslušnou vyměřenou daň až o 10 %, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 69 Vybírání daně srážkou

(1) Daň nebo úhradu na zajištění daně, kterou byl plátcе daně povinen srazit nebo vybrat z daňového základu,

odvede správci daně ve lhůtě stanovené tímto nebo zvláštním zákonem. Pokud tyto daňové částky nebyly sraženy nebo vybrány ve stanovené výši nebo odvedeny ve stanovené lhůtě, předepíše správce daně plátcům daně tyto částky k přímému placení. Správce daně může v odůvodněných případech stanovit plátcům daně lhůtu pro odvod sražené daně jinak; proti tomuto rozhodnutí je přípustné odvolání. Neprovede-li plátcové srážku daně nebo nevybere-li daň ve stanovené výši, a to ani dodatečně, je základem pro výpočet daně částka, z níž by po sražení daně zbyla částka, která byla plátcem poplatníkovi vyplacena.

(2) Plátcům daně uvedených v odstavci 1 podají vždy po uplynutí zdaňovacího období nebo po ukončení činnosti, která je předmětem zdanění, vyúčtování daně na tiskopise vydaném ministerstvem. Vyúčtování se podává místně příslušnému správci daně do třiceti dnů od lhůty, v níž byl plátcem daně povinen podat za rozhodné období poslední daňové přiznání nebo hlášení. Pokud u některé daně není stanovena povinnost podávat daňové přiznání nebo hlášení, předkládá se vyúčtování daně do třiceti dnů ode dne, v němž byl plátcem daně povinen za rozhodné období odvést poslední daňovou povinnost.

(3) Správce daně údaje ve vyúčtování daně přezkouší porovnáním s údaji ve vlastní evidenci daňových povinností a jejich úhrad, případné rozdíly vyčíslí, ve spolupráci s plátcem daně tyto rozdíly vysvětlí a odstraní je; tyto rozdíly nepodléhají penále podle § 37b odst. 1 písm. a).

(4) Dojde-li k předepsání daně nebo úhrady na zajištění daně podle odstavce 1 věty druhé, podléhá předepsaná částka penále podle § 37b odst. 1 písm. a).

(5) Úrok z prodlení podle § 63 u daně vybírané srážkou, který vznikl v důsledku prodlení, které nastalo před přezkoušením vyúčtování podle odstavce 3, nebo před předepsáním daně nebo úhrady na zajištění daně plátcem daně k přímému placení správcem daně, je splatný do 30 dnů ode dne přezkoušení vyúčtování, nebo předepsání daně nebo úhrady na zajištění daně plátcem daně k přímému placení.

§ 70 Promlčení práva vymáhat daňové nedoplatky

(1) Právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek se promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným.

(2) Je-li proveden úkon směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven; daňové nedoplatky lze však vymáhat nejpozději do dvaceti let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným, s výjimkou daňových nedoplatků zajištěných podle odstavců 4 a 5.

(3) K promlčení se přihlédne jen tehdy, je-li to daňovým dlužníkem namítáno, a jen v rozsahu uplatňované námitky. Po dobu výkonu rozhodnutí soudem nebo soudním exekutorem anebo do uspokojení z výtěžku veřejné dražby lhůta podle odstavců 1 a 2 neběží, a to až do právní moci rozhodnutí o ukončení těchto řízení nebo jeho ukončení; lhůta rovněž neběží po dobu přihlášení nedoplatku v insolvenčním řízení³⁰.

(4) Je-li daňový nedoplatek zajištěn na movitých věcech, nemůže se zástavní právo promlčet, má-li věřitel zástavu v držení.

(5) Je-li daňový nedoplatek zajištěn zástavním právem na nemovitostech zápisem v příslušné evidenci, nelze do třiceti let po tomto zápisu proti uplatnění zajištěného práva namítat promlčení nedoplatku.

§ 71 Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň

(1) Je-li odůvodněná obava, že úhrada nesplatné nebo dosud nestanovené daně bude v době jejich splatnosti a vymahatelnosti nedobytná nebo že v této době bude vybrání daně spojeno se značnými obtížemi, může správce daně s uvedením důvodů, pro něž pokládá vybrání za ohrožené, vydat zajišťovací příkaz. V zajišťovacím příkaze uloží daňovému subjektu, aby nejdéle do tří dnů v příkaze uvedenou částku daně zajistil ve prospěch správce daně, a to způsobem v příkaze uvedeným, zejména složením jistoty na jeho účet nebo do určené depozitní úschovy.

(2) Složí-li daňový subjekt dostatečnou jistotu, jiné zajištění se neprovede a již provedené zajišťovací úkony správce daně zruší.

(3) Proti zajišťovacímu příkazu se lze odvolat. Odvolání nemá odkladné účinky vůči zajišťovacímu příkazu. Pokud odvolací orgán nerozhodne o odvolání do třiceti dnů po jeho podání, zajišťovací příkaz pozbývá platnosti. Při plnění zajišťovacího příkazu se použijí přiměřeně ustanovení o vymáhání daňových nedoplatků. Pro zajištění úhrady lze užít i přeplatku na jiné dani podle § 64 odst. 2.

(4) Výši dosud nestanovené ohrožené daně určí správce daně prozatímně podle vlastních pomůcek. Není-li nebezpečí z prodlení, může správce daně vyzvat daňový subjekt, aby ve třídní lhůtě sdělil údaje potřebné pro prozatímní určení daňového základu a daně.

(5)

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

(6)

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

(7)

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 72

K zajištění daňové pohledávky a jejího příslušenství může správce daně zřídit rozhodnutím zástavní právo. Ke zjištění předmětu zástavy má správce daně oprávnění podle § 16. V ostatním platí ustanovení občanského zákoníku o zástavním právu.

§ 73 Vymáhání daňových nedoplatků

(1) Nezaplatí-li daňový dlužník splatný daňový nedoplatek včetně nedoplatku na pokutách uložených podle tohoto zákona v zákonné lhůtě, vyzve ho správce daně, aby daňový nedoplatek zaplatil v náhradní lhůtě, nejméně osmidenní, a upozorní ho, že po uplynutí této náhradní lhůty přikročí bez dalšího k vymáhání daňového nedoplatku. Proti výzvě se lze odvolat ve lhůtě patnácti dnů. Odvolání nemá odkladný účinek.

(2) Vymáhání lze zahájit i bez výzvy, pokud hrozí nebezpečí, že účel vymáhání bude zmařen, nepřistoupí-li se k vymáhání neprodleně.

(3) Vymáhání nedoplatku provádí správce daně, u něhož je daňový dlužník evidován, daňovou exekucí. O provedení exekuce může správce daně požádat též soud nebo soudního exekutora^{27a}).

(4) Exekuční titul pro daňovou nebo soudní exekuci je

- a) vykonatelný výkaz nedoplatků,
- b) vykonatelné rozhodnutí, jímž se ukládá peněžité plnění,
- c) splatná částka zálohy na daň.

(5) Výkaz nedoplatků se sestavuje z údajů evidence daní a musí obsahovat přesné označení daňového dlužníka v prodlení, druh daně, výši nedoplatku na této dani, údaje o původní splatnosti dlužné daně, den, k němuž je výkaz nedoplatku sestavován, a doložku vykonatelnosti.

(6) Daňová exekuce se provádí vydáním exekučního příkazu na

- a) přikázání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank a spořitelních a úvěrních družstev nebo jiné pohledávky,
- b) srážku ze mzdy, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod.,
- c) prodej movitých věcí,
- d) prodej nemovitostí.

(7) Pro výkon daňové exekuce se použije přiměřeně občanského soudního řádu. Ministerstvo v dohodě s ministerstvem spravedlnosti České republiky upraví obecně závazným právním předpisem podrobnosti postupu při výkonu daňové exekuce, zejména způsoby řešení střetu exekuce soudní a daňové.

(8) Exekuční příkaz se doručuje daňovému dlužníkovi nebo ručiteli a dalším osobám, kterým jsou exekučním příkazem ukládány povinnosti. Všechny tyto osoby mohou proti němu podat do patnácti dnů námitky. O námitkách rozhodne správce daně, který exekuci nařídil. Pokud byla zahájena exekuce podle odstavce 2, je proti exekučnímu příkazu připuštěno odvolání, stejně jako u výzvy podle odstavce 1.

(9) Výkon rozhodnutí může být odložen, žádá-li daňový dlužník nebo ručitel o splátky, o posečkání daně nebo o prominutí daňového nedoplatku, a i bez žádosti, šetří-li se skutečnosti rozhodné pro částečné nebo úplné zrušení výkonu rozhodnutí. Bude-li povolen odklad, již provedené úkony zůstanou zachovány.

(10) Prokáže-li se v průběhu dalšího vymáhání, že bylo vymáháno neoprávněně, náleží daňovému dlužníkovi nebo ručiteli za takto neoprávněně vymožené částky úrok v dvojnásobné výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Pokud ještě exekuce trvá, zruší ji správce daně z úřední povinnosti. V případě, že by skutečná přiznaná škoda, způsobená daňovému dlužníkovi nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem správce daně,²⁶⁾ byla vyšší než úrok přiznaný podle tohoto ustanovení, přiznaný úrok se na úhradu skutečné škody započítává. Úrok se nepřizná, činí-li méně než 50 Kč.

§ 73a Exekuční náklady

(1) Exekuční náklady hradí daňový dlužník, pokud exekuce nebyla provedena neoprávněně.

(2) Náhrada exekučních nákladů záleží jednak v náhradě nákladů za výkon zabavení a za výkon prodeje, jednak v náhradě hotových výdajů správce daně. Hotové výdaje exekučních nákladů zálohuje ze svého rozpočtu správce daně a úhrada jejich náhrady daňovým dlužníkem se převede do rozpočtu správce daně.

(3) Náhrada nákladů za výkon zabavení činí 2 % vymáhaného nedoplatku, nejméně však 200 Kč. Bylo-li pro týž nedoplatek vykonáno zabavení několika samostatnými úkony, nebo bylo-li zabavení opakováno, náhrada nákladů za výkon zabavení téhož nedoplatku se počítá jenom jednou.

(4) Náhrada nákladů za výkon prodeje činí 2 % vymáhaného nedoplatku, nejméně však 200 Kč.

(5) Náhrada exekučních nákladů podle odstavců 3 a 4 se počítá z částky zaokrouhlené na celé stokoruny dolů.

(6) Dlužník je povinen k úhradě exekučních nákladů u výkonu zabavení podle odstavce 3 vždy, jakmile k výkonu exekuce pověřený pracovník správce daně nebo soudu oznámil dlužníku nebo jeho zástupci příčinu svého příchodu a sepsal úvodní větu soupisu věcí nebo jakmile byl odeslán exekuční příkaz.

(7) U exekučních nákladů za výkon prodeje podle odstavce 4 je dlužník povinen k jejich úhradě vždy, jakmile došlo k zahájení dražby a byla sepsána úvodní věta dražebního protokolu.

(8) Náhradu hotových výdajů hradí dlužník, i když k výkonu prodeje nedošlo.

(9) Náhradu hotových výdajů hradí dlužník ve skutečné výši do třiceti dnů ode dne, kdy mu jejich výše byla písemně sdělena. Proti tomuto rozhodnutí lze podat námitku podle § 52. Správce daně, kterému svědčí náhrada hotových výdajů, je oprávněn zadržet si z výtěžku exekuce částku v jejich očekávané výši, kterou zúčtuje při rozhodnutí o jejich skutečné výši.

(10) Týká-li se výkon zabavení nebo výkon prodeje více dlužníků nebo je uskutečňován společně a hotové výdaje se těchto případů týkají, rozvrhuje se jejich výše podle poměru jednotlivých vymáhaných nedoplatků.

(11) Náhrada exekučních nákladů podle odstavců 3 a 4 se vymáhá zároveň s nedoplatkem, pro který se exekuce provádí.

(12) Náhrada nákladů řízení se předepisuje na osobní účet daňového subjektu. Pokud správce daně zálohoval exekuční náklady ze svých rozpočtových prostředků, je oprávněn si tyto exekuční náklady uspokojit přímo z osobního účtu daňového subjektu.

ČÁST SEDMÁ ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ K JEDNOTLIVÝM DRUHŮM DANÍ

HLAVA PRVNÍ DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

§ 74

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 75

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 75a

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

HLAVA DRUHÁ SPOTŘEBNÍ DANĚ

§ 76

Zrušen novelou č. 61/1997 Sb. k 1.7.1997.

HLAVA TŘETÍ DAŇ Z PŘÍJMŮ

ODDÍL PRVNÍ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 77

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 78

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 78a

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 79

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 80

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 81

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

ODDÍL DRUHÝ DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

§ 82

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 83

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 84

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 85

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 86

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 87

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

§ 88

Zrušen novelou č. 255/1994 Sb. k 1.1.1995.

HLAVA ČTVRTÁ

Zrušena novelou č. 315/1993 Sb. k 1.1.1994.

HLAVA PÁTÁ

§ 94

Zrušen novelou č. 302/1993 Sb. k 1.1.1994.

§ 95

Zrušen novelou č. 302/1993 Sb. k 1.1.1994.

ČÁST OSMÁ USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 96

(1) Ustanovení tohoto zákona se použije, pokud mezinárodní smlouva, která je pro Českou republiku závazná, neobsahuje odlišnou úpravu.

(2) Ministerstvo může

- a) ve vztahu k zahraničí činit opatření k zajištění vzájemnosti nebo odvetná opatření za účelem vzájemného vyrovnání zdanění,
- b) rozhodnout ve sporných případech o způsobu zdanění, pokud jde o daňové subjekty se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí.

§ 96a

(1) Pokud správce daně spravuje daně, které nejsou příjmem státního rozpočtu, převádí jejich výnos podle zákonného rozpočtového určení ve lhůtě, která počíná běžet dnem, kdy mu tyto prostředky byly připsány na jeho účet vedený u banky a zaevidovány, pokud je lze současně zaevidovat na osobním účtě daňového dlužníka na jeho splatnou daňovou povinnost, a končí dnem stanoveným ministerstvem.²⁸⁾ Jde-li o nejasnou platbu nebo není-li ji možno zaevidovat na osobním účtě daňového dlužníka z jiných důvodů, počíná běžet lhůta pro převod těchto prostředků dnem následujícím po dni, kdy platbu lze zaevidovat.

(2) Vznikne-li u příjmů podle odstavce 1 daňovému dlužníkovi nárok na vrácení přeplatku, přeplatek bude vrácen z prostředků jeho příjemce. Pro vrácení nebo převedení přeplatku na úhradu jiného nedoplatku platí lhůty stanovené v §

64; příjemci těchto prostředků musí být doručeno rozhodnutí o vrácení nebo převedení přeplatku k provedení úhrady tak, aby do uplynutí celkové lhůty zbývalo nejméně 10 dnů. Má-li příjemce těchto prostředků u správce daně dostatek dosud nepřevedených vlastních prostředků na kterémkoliv svém běžném daňovém příjmu, vrátí nebo převede správce daně přeplatek přímo z těchto prostředků a rozhodnutí k provedení úhrady příjemci nedoručuje.

(3) Bude-li přeplatek vrácen po lhůtě stanovené v § 64, náleží daňovému dlužníkovi úrok ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí; tento nárok přiznává a uhradí příjemce prostředků. Došlo-li k opožděnému vrácení v důsledku nedodržení lhůty stanovené v odstavci 2 pro doručení rozhodnutí o vrácení přeplatku, přiznává a uhradí správce daně příjemci prostředků poměrnou část za prokázané zpoždění.

(4) Pokud bylo více příjemců prostředků, z nichž má být přeplatek vrácen nebo převeden na úhradu nedoplatku u jiné daňové povinnosti, vrátí nebo převede přeplatek správce daně na úkor kteréhokoliv jejich běžného daňového příjmu. Takto vrácený nebo převedený přeplatek s příjemcem daně zúčtuje při nejbližším převodu těchto prostředků na jeho běžný účet.

(5) Je-li daňový subjekt současně příjemcem celého výnosu daně, kterou je povinen zaplatit, správce daně rozhodne o upuštění od úhrady této daně. Rozhodnutí se vyznačí na osobním účtu daňového subjektu.

(6) Podle tohoto ustanovení se postupuje přiměřeně i u příjmů podle § 1 odst. 4.

§ 97

Ustanovení části první až šesté a osmé tohoto zákona se použijí, pokud ustanovení části sedmé nebo zvláštní daňový zákon nestanoví jinak.

§ 98

(1) Rozhodnutí a jiná opatření vydaná správcem daně Slovenské republiky platí i na území České republiky, pokud jsou jimi ukládány povinnosti nebo zřizována či osvědčována práva stejného nebo obdobného charakteru, jaká je možno uplatnit podle právních předpisů platných v České republice.

(2) To platí i při změně místní příslušnosti, dožadání a delegaci a při plnění oznamovací povinnosti v rámci součinnosti třetích osob.

(3) Dojde-li k pochybnostem o místní příslušnosti mezi správcem daně České republiky a Slovenské republiky a nebudou-li tyto pochybnosti odstraněny jednáním mezi těmito správcem daně, rozhodnou o místní příslušnosti v dohodě ministerstva financí České republiky a Slovenské republiky. Je-li místní příslušnost vázána na registraci daňového subjektu, může kterékoli ministerstvo financí republik požádat o přezkoumání registrace soud.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použijí jen za předpokladu vzájemnosti.

§ 99

Při správě daní se zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, nepoužije s výjimkou postupu podle § 175 při vyřizování stížností.

§ 100

Ministerstvo vydá obecně závazné právní předpisy k provedení § 30 odst. 4, § 42 odst. 15, § 55a odst. 2, § 59 odst. 4, § 62 odst. 10, § 73 odst. 7, § 76, § 80 odst. 2 a § 83 odst. 1, § 88 odst. 1 písm. b) bod 2.

§ 101

Tento zákon platí i pro řízení zahájené před jeho účinností. Právní účinky procesních úkonů, které nastaly před účinností tohoto zákona, zůstávají však zachovány. Zachována zůstává i místní příslušnost správce daně, která byla u zrušených daní při jejich posledním vyměření.

§ 102

(1) Tento zákon platí také pro zrušené daně, pokud řízení o nich bude konáno ještě po účinnosti tohoto zákona.

(2) Výše penále, přírůžek, pokut a dalších sankcí, nesmí přesáhnout částky, které by bylo možno uložit podle dřívějších předpisů vedle zrušené daně.

(3) Pro stanovení a vyměření daně ze mzdy, daně z příjmů z literární a umělecké činnosti, domovní daně, daně z příjmů obyvatelstva, zemědělské daně, důchodové daně a odvodů do státního rozpočtu za rok 1992 a léta předchozí se použijí

a) § 12 až 19 zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy,

b) § 9 až 18 vyhlášky č. 161/1976 Sb., kterou se provádí zákon o dani ze mzdy,

c) čl. II vyhlášky federálního ministerstva financí č. 86/1984 Sb., o některých opatřeních na úseku daní placených

obyvatelstvem,

- d) čl. I body 28 až 35 vyhlášky č. 72/1991 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 161/1976 Sb., kterou se provádí zákon o dani ze mzdy, ve znění pozdějších předpisů,
- e) čl. I body 21 až 24 vyhlášky č. 49/1992 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 161/1976 Sb., kterou se provádí zákon o dani ze mzdy, ve znění pozdějších předpisů,
- f) výnos federálního ministerstva financí č. j. V/1-7 393 ze dne 15. 5. 1987 o prominutí důsledků opožděného předložení průkazu o počtu vyživovaných osob pro účely daně ze mzdy,
- g) § 5 , § 9 až 12 zákona č. 36/1965 Sb., o dani z příjmů z literární a umělecké činnosti, ve znění zákona č. 160/1968 Sb.,
- h) § 6 , 11 až 13 vyhlášky č. 184/1968 Sb., k provedení zákona o dani z příjmů z literární a umělecké činnosti, ve znění pozdějších předpisů,
- i) zákon č. 143/1961 Sb., ve znění zákona č. 129/1974 Sb., o rozpočtovém určení výnosu zemědělské daně a příspěvku na sociální zabezpečení, o jejich správě a některých změnách zákona č. 143/1961 Sb., o domovní dani,
- j) vyhláška č. 144/1961 Sb., kterou se provádí zákon č. 143/1961 Sb., o domovní dani,
- k) vyhláška č. 14/1968 Sb., o úlevách na domovní dani, ve znění vyhlášky č. 101/1976 Sb.,
- l) nařízení vlády č. 82/1978 Sb., o osvobození obytných domů s byty v osobním vlastnictví, a nařízení vlády č. 579/1990 Sb., o úlevách na domovní dani,
- m) opatření ministerstva financí České republiky ze dne 21. června 1991 k odstranění nesrovnalostí při vyměřování domovní daně,
- n) § 17 a 20 zákona č. 389/1990 Sb., o dani z příjmů obyvatelstva,
- o) § 25 odst. 1 až 4 , 6 až 8 a 12 a § 32 odst. 1 zákona č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani,
- p) § 14 odst. 1 až 4 a 9 a § 18 odst. 1 zákona č. 157/1989 Sb., o důchodové dani,
- r) § 14 odst. 1 až 4 a 8 a § 18 odst. 1 zákona č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu.

(4) Ustanovením § 63 odst. 2 není dotčen dosavadní postup podle § 26 odst. 2 zákona České národní rady č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích.

§ 102a

Pro stanovení záloh v roce 1993 se za poslední známou daňovou povinnost podle § 77 považuje

- a) u daně z příjmů fyzických osob poslední známá daňová povinnost podle zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy, ve znění pozdějších předpisů, a to pouze v případech, jde-li o příjmy plynoucí ze zahraničí zdaňované na základě příznání, dále poslední známá daňová povinnost podle zákona č. 389/1990 Sb., o dani z příjmů obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 36/1965 Sb., o dani z příjmů z literární a umělecké činnosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 157/1989 Sb., o důchodové dani, ve znění pozdějších předpisů,
- b) u daně z příjmů právnických osob poslední známá daňová povinnost podle zákona č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 157/1989 Sb., o důchodové dani, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani, ve znění pozdějších předpisů.

§ 102b

Zjistí-li poplatník po uplynutí lhůty pro podání přiznání k dani (vyúčtování) za rok 1992 a 1993, že daňová povinnost u daně z příjmů obyvatelstva, u důchodové daně, u odvodů do státního rozpočtu a u zemědělské daně, nebo u daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob má být nižší, než uvedl v přiznání k dani (vyúčtování), může podat dodatečné přiznání k dani (vyúčtování) na tuto nižší daňovou povinnost nejpozději do 31. prosince 1994. V případě přeplatku na dani se postupuje podle § 64.

§ 103

Není-li ve zvláštním zákoně stanoveno jinak, daňové subjekty zaregistrované u správce daně podle dosavadních předpisů splní svoji registrační povinnost podle tohoto zákona do 30. června 1993.

§ 103a

Odpočet daně z obratu, vzniklý z uplatnění daně u hmotného majetku a zásob při přechodu na systém daně z přidané hodnoty podle § 51 a 52 zákona ČNR č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, který přesáhne u plátce daně 1 000 000 Kč, vrátí se v průběhu roku 1993 buď ve stejných měsíčních nebo čtvrtletních částkách podle zdaňovacího období konkrétních plátců daně. Přesáhne-li tato částka daňovou povinnost běžného zdaňovacího období, vrátí se rozdíl bez žádosti do konce kalendářního měsíce, v němž je podáno daňové přiznání na běžné zdaňovací období, pokud nebude částka použita na úhradu nedoplatků na jiné dani téhož daňového subjektu.

§ 103b

(1) Pokud jsou převáděny v roce 1993 prostředky podle § 61 odst. 2 mezi bankami prostřednictvím České národní banky, je povinná banka, která vede účet daňového dlužníka, převést uhrazenou částku bance, u které je veden účet správce daně, do dvou pracovních dnů poté, kdy byla platba z účtu odepsána.

(2) Neumožňuje-li prokazatelně bankám jejich současný informační systém plnit oznamovací povinnost o dni

odepsání platby z účtu daňového dlužníka podle § 61 odst. 2, bude správce daně považovat nejdéle v období do 31. prosince 1993 za den platby třetí pracovní den, předcházející dnu připsání platby na účet správce daně. V pochybnostech zjistí skutečný den odepsání správce daně ve spolupráci s bankou daňového dlužníka a s daňovým dlužníkem.

§ 104

(1) Kolkové známky vydané před účinností tohoto zákona na základě zmocnění v zákoně č. 105/1951 Sb., o správních poplatcích, zůstávají v platnosti i po dni účinnosti tohoto zákona.

(2) Ukončení jejich platnosti stanoví ministerstvo obecně závazným právním předpisem, kterým současně stanoví způsob a lhůty pro vypořádání nespotřebovaných zásob těchto kolkových známek.

§ 105

Rozhodnutí o počtu vyživovaných osob vydaná správcem daně pro účely daně ze mzdy, která byla vydána podle zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy, a prováděcí vyhlášky federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky a ministerstva financí Slovenské socialistické republiky č. 161/1976 Sb., kterou se provádí zákon o dani ze mzdy, ve znění pozdějších předpisů, pozbývají platnosti pro zdanění mezd za období od účinnosti tohoto zákona.

§ 106

Zrušuje se

1. § 27 odst. 1 písm. b) zákona České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích,
2. § 4 odst. 1 až 4 zákona České národní rady č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech,
3. vyhláška ministerstva financí č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků,
4. výnos ministerstva financí České republiky č. j. 154/22334/76 ze dne 9. 11. 1976 o vymezení oprávnění krajských finančních správ k povolování úlev na penále za opožděné nebo neúplné platby odvodu za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě,
5. výnos ministerstva financí České republiky č. j. 154/3021/81 ze dne 16. 2. 1981 o vymezení oprávnění krajských finančních správ k povolování úlev na penále za opožděné nebo neúplné platby odvodů za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě.

§ 107

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

Poznámky pod čarou:

- 1) § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
- 1b) § 36 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- 2) § 19 a 20 občanského soudního řádu.
- 3) Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech.
- 3a) § 33 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.
- 3b) Správní řád.
- 4) § 22 odst. 2 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- 4a) § 8 odst. 1 věta druhá trestního řádu.
- 4b) Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.
- 5) § 36 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb.
- 5a) Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.
- 6) Zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění pozdějších předpisů.
- 6a) **Například § 480a občanského zákoníku, § 9 písm. d) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).**
- 7) § 26 a 27 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 47/1992 Sb.).
- 7a) Zákon ČNR č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky.
- 7b) Například § 1 odst. 4 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.
- 8) § 134 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 70/1992 Sb.).
- 8a) § 1 odst. 1 písm. c) nařízení vlády č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém

- podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).
- 8b) § 2 písm. b) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).
- 8c) § 200j až 200m občanského soudního řádu.
- 8d) § 2 písm. b) zákona č. 227/2000 Sb.
- § 1 odst. 1 písm. c) nařízení vlády č. 304/2001 Sb.
- 9) Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) § 8 odst. 1 věta druhá trestního řádu.
- 10a) § 9 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.
- 10b) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
- 11) § 3 odst. 3 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 307/1993 Sb.
- 11c)
zrušeno ke dni 1.4.2006 novelou č. 70/2006 Sb.
- 12) § 40 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.
- 12a) § 18 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).
- 12b) Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů.
- 12c) § 480d občanského zákoníku.
§ 175f občanského soudního řádu.
- 13) § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- 14) § 2 zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 166/1993 Sb.
- 15) § 7 zákona č. 586/1992 Sb.
- 16) § 9 zákona č. 586/1992 Sb.
- 17) § 7 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb.
- 18) § 9 a 10 zákona č. 586/1992 Sb.
- 19) § 15 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 160/1993 Sb. a zákona č. 307/1993 Sb.
- 20) § 24 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona č. 161/1993 Sb.
- 20a) § 72 a 74 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- 21) § 38 odst. 3 písm. c) zákona č. 21/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22) § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech (zákon o platebním styku).
- 22a) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- 22b) § 4 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22c) § 1 odst. 1 písm. e) nařízení vlády č. 304/2001 Sb.
- 24) Např. obchodní zákoník, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákon č. 21/1992 Sb.
- 25a) Například § 56 obchodního zákoníku, § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění zákona č. 18/1993 Sb.
- 25b) § 25 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
- 26) Zákon č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem.
- 27a) § 35 zákona č. 120/2001 Sb.
- 28) § 35 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.
- 29) § 63 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 242/1997 Sb.
- 29a) § 5 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění zákona č. 137/1996 Sb. a zákona č. 242/1997 Sb.
- 29b) § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění zákona č. 214/2006 Sb.
- 30) **Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.**

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ Z NOVEL

K zákonu se váže novela č. 323/1996 Sb., její přechodné ustanovení je čl. II

K zákonu se váže novela č. 230/2006 Sb., její přechodné ustanovení je čl. VI

K zákonu se váže novela č. 296/2007 Sb., její přechodné ustanovení je čl. XXVIII